

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

II. évfolyam, 8. szám

1991 AUGUSZTUS

19,50 Ft

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP

AZ
AUGUSZTUS
20-I
RÉSZLETES
PROGRAM

lapunk 2. oldalán
olvasható

KÁRPÓTLÁSI ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Ingyenes tanácsadással várja augusztus 6-tól minden kedden 16-18 óráig a kárpótlási törvény Iránt érdeklődőket az MDF helyi szervezete a Kossuth tér 6. szám alatti Irodahelyiségükben.

MDF Városi Szervezete
Törökszentmiklós

Repülni jó

Egy légikisasszonnyal
készült interjúnk a 9. oldalon

Történelmi lecke

István napi
jegyzetünk
a 3. oldalon

A városi körzeti orvosok névsora a következő

- 1. sz. körzet: dr. Várhelyi Dániel
- 2. sz. körzet: dr. Boros Rózsa
- 3. sz. körzet: dr. Alföldi Rózsa
- 4. sz. körzet: dr. Szántai Imre
- 5. sz. körzet: dr. Tivadar József
- 6. sz. körzet: dr. Szalóki Árpád
- 7. sz. körzet: dr. Gombkötő Gyula
- 8. sz. körzet: dr. Magyar Eliza
- 9. sz. körzet: dr. Tóth Éva

EGYÉVESEK VAGYUNK — 45. oldal

Privatizál a Gabona - de nem nyilatkoznak

Munkatársunk mégis megtudott valamit. Erről
számol be a 8. oldalon.

Hol sírjaink dombo- rulnak.

Temetői
helyzetkép a
11. oldalon

Ki az a Maczó Ágnes?

Többek között
erre a kérdésre
is választ ad
írásunk a 10.
oldalon.

Sport

14. oldal

Törökszentmiklósi rendezvények

Államalapító Szent István, állami ünnepünk tiszteletére

1991. augusztus 20-án
7-9 óráig Zenés reggeli ébresztő, lovasok, kocsik, hintók felvonulásával.

Közreműködnek a Kodály Zoltán Zeneiskola növendékei.

Útvonal: Wesselényi út - Táncsics M. út - Fáy-ltp. - Hámán K. út - Alatkai út - Kossuth L. út - Hunyadi út - 4. út (Széchenyi út - Jókai út - Kossuth L. út - 3. út (Deák Ferenc út) - Május 1. út (Pánthy út) - Sallai út - Kun Béla út - Dózsa Gy. út - Petőfi út - Almásy út.

9 órától a Városi Sportpálya salakpályáján

autóügyességi verseny
segédmotorkepekárosok versenye
városi motocross szakosztály bemutatója.

Nevezés a helyszínen.

14 órától a Városi Művelődési Központ pincegalériájában:

az első országos kalászfónó pályázat anyagából rendezett kiállítás megnyitójára.

Megnyitja: Dr. Dögei Imre, a Számadás című hetilap főszerkesztője.

14.30 óra a Művelődési Központ előterében a Közép-Alföldi Sütődék Vállalat Törökszentmiklósi Üzemének termékbemutatója és kóstolója.

15 órakor a Művelődési Központ udvarán a szabadtéri színpadon ünnepi nagygyűlés

Ünnepi szónok: Rácz Sándor úr, az

1956-os Budapesti Központi Munkástanács elnöke.

Az új kenyér szentelése, megáldása, megszegése.

15.30 óra a Művelődési Központ udvarán ünnepi műsor. Közreműködik: a Miklós néptáncgyűttes

a Tiszatáj MgTsz citerazenekara
a Béke MgTsz népdalköre és citerazenekara

Népi játszótér: kalászfónás, rongybáb készítése, Szent István emléklapok, aszfalttrajz-verseny.

17 órától Gyermek szépségverseny.

Nevezés a helyszínen.

18-19 óráig Gyermek táncbázis, gyermek disco.

19-24 óráig Szabadtéri disco az udvaron.

19-24 óráig Aratóbál a pódiumteremben.

Belépődíj: 40 Ft.

13-18 óráig a Kossuth téren kertibútor és kertben használatos cikkek bemutatója és vására az Ideál Kereskedelmi Kft. Csillag Divatház, Műszaki Bolt és Bútorbolt rendezésében.

A Csillag fagyizó és büfé várja vendégeit.

SZERETETTEL HÍVJUK, VÁRJUK TÖRÖKSZENTMIKLÓS POLGÁRAIT RENDEZVÉNYEINKRE

A Rendező Szervek

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját az első országos kalászfónó pályázat anyagából rendezett kiállítás megnyitójára a Törökszentmiklósi Városi Művelődési Központ pincegalériájába (Kossuth L. út 135. sz.)

1991. augusztus 20-án 14 órára.

A kiállítás megtekinthető: 1991. szeptember 7-ig.

A megnyitó programja:

- A Kodály Zoltán Zeneiskola kamaraegyüttesének műsora.

- Fenyvesiné Hovodzácz Erzsébet (pályázó) saját verse: Emlék a kiállításra.

- Szegő János, Törökszentmiklós város polgármesterének köszöntője.

- Dr. Dögei Imre, a Számadás című hetilap főszerkesztőjének megnyitó beszéde.

- Díjak átadása:

A plaketteket átadja Szegő János, a pályázat fővédnöke.

Különdíjak átadása: a meghirdető és felajánlók képviselői.

VENDÉGÜL LÁTJÁK A ROMÁNIÁBÓL ÁTTELEPÜLT MAGYAROKAT

Az MDF helyi szervezete és a városi könyvtár szeretettel várja Romániából az elmúlt évtizedekben áttelepült magyarokat egy kis beszélgetésre 1991. augusztus 20-án 18 órakor a városi könyvtár olvasótermébe. Az est díszvendége: Molnár H. Lajos író, újságíró, az Új Néplap munkatársa, aki szintén áttelepült. Várunk minden érdeklődőt!

MDF Városi Szervezete

Városi Könyvtár kollektívája

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek:

- Június 22-én Török Sándor kengyel és Oláh Éva törökszentmiklósi lakosok;

- július 6-án dr. Kormos Zoltán törökszentmiklósi és Visi Anita csákvári lakosok.

Moziműsor

2-3. Ébredések

4-5. Abrakadabra

6-8. Robin Hood

9-10. Beleválj papapótló

11-12. New Jack City

13-15. Magas barna férfi felemás cipőben

16-17. Egy ágyban az ellenséggel

18-19. Intruderek támadása

20-22. Fogd a nőt és fuss!

23-24. Apóciók a pácban

25-26. Eszelős szivatás

27-29. Terminátor-2. A végétület napja

30-31. Oscar

Szept. 1-2. Darkman

Szept. 3-5. Madonnával az ágyban

Körzeti orvosok ügyeleti beosztása augusztus hónapban

Délután	Éjjel	Készenlét	
1-jén	1	1	5
2-án	5	dr. Deák	7
3-án	7	7	5
4-én	dr. Deák	dr. Deák	7
5-én	1	8	5
6-án	5	dr. Deák	5
7-én	4	4	8
8-án	8	5	7
9-én	7	4	8
10-én	Tiszatenyő	Tiszatenyő	7
11-én	dr. Deák	dr. Deák	8
12-én	1	8	5
13-án	5	dr. Deák	5
14-én	7	5	7
15-én	8	dr. Deák	8
16-án	4	4	5
17-én	3	dr. Deák	8
18-án	8	8	7
19-én	dr. Deák	dr. Deák	5
20-án	9	9	3
21-én	8	1	8
22-én	4	3	9
23-án	7	1	7
24-én	Tiszatenyő	Tiszatenyő	9
25-én	9	9	3
26-án	4	1	7
27-én	7	9	1
28-án	3	2	3
29-én	9	1	9
30-án	8	9	8
31-én	1	1	9
1-jén	9	9	1

Állatorvosi ügyelet

3-4.: dr. Korösi Gábor
Törökszentmiklós, Kazinczy út 6.
10-11.: dr. Wyszoczky Ferenc
Törökszentmiklós, Alkotás út 18.
18-20.: dr. Gaál István
Törökszentmiklós, Aprilis 4. út 3.
24-25.: dr. Horváth István
Törökszentmiklós, Alkotás út 13.

Gyógyszertári ügyelet

Augusztus 1-je - augusztus 30 között:
Almásy út 2. sz. alatti gyógyszertár, hétköznap: 19 órától reggel 8-ig (szombaton 8-12 között nyitva tart).

Augusztus 30 - szeptember 6 között:
Kapisztrán úti gyógyszertár hétköznap 18 órától.

Történelmi lecke

István napi jegyzet

Biztosan többen megütköznek az alcím ovastán, azaz a "szent" állandó jelző hiányán. En inkább megmaradok az I. István mellett, s remélem, hogy ehhez még jogom van, mint ahogy ahhoz is, hogy továbbra is így tanítsam diákjainknak államalapító királyunkat.

Azt hiszem, azért tekintjük augusztus 20-át az egyik legfontosabb "nemzeti" ünnepünknek, mert a magyar szuverén államiság születését köthetjük hozzá, s ennek csak egy vonatkozása az, amiért királyunkat később szentté avatták.

Nem várom el kötelezően mindenkitől, hogy egyetértsen velem, s eszem ágában sincs egyházi-dogmatikai vitákba bonyolódni arról, hogy mit is jelent a szentség állapota, s ez kire, mikortól és hogyan érvényes. A magam részéről minden ember lelkiismereti meggyőződését tiszteletben tartom, s előttem nem attól lesz valaki több vagy kevesebb, hogy "milyen istenben" hisz, melyik felekezetet templomába vagy imaházába jár imádkozni, vagy hogy milyen erkölcsi alapelveket ítél követendőeknek, sokkal inkább azt tartom döntőnek, hogy tetteniben, kimondott gondolataiban melyek nyilvánulnak meg - azaz: milyen ember.

Szerintem a történelem nem "katolikus történelem", s ezen belül a magyar történelem sem az, s kifejezetten szerencsétlennek tartanám (ráadásul "ál-szentnek" is), ha a római katolikus - de akár a görög-keleti - egyház által szentnek nyilvánított uralkodókat ezután következetesen csak szentként lehetne emlegetni. Szó se róla, lenne némi zűrzavar - hogy csak a "legkeresztényibb" francia szent uralkodók táborára utaljak. Ez persze még nem kizáró ok, mint ahogy az sem, hogy a "szent" jelző kötelező használatával a moszlimokat, a zsidókat, a megrögött materialistákról és ateistákról már nem is beszélve, de factó kisebbségi helyzetbe szorítanánk magyar mivoltában. Persze az is egy álláspont - lehet -, hogy "ez hozzá tartozik a magyarsághoz, és akinek ez nem tetszik, az elmehet". Csak azért említettem, mert nem újkeletű érvelés ez, valami hasonló fordította szembe a nemzetiségeket a magyarokkal 1848-ban, ez is az oka volt az I. világháború utáni területi veszteségeknek, de megtalálhatjuk a Horthy-rendszer ideológiai fegyvertárában, s - ha hiszik, ha nem - ez a típusú érvelés volt megfigyelhető a legutóbbi negyven évben is (igaz, akkor nem a kereszténység jegyében).

Egyébként is, innen, a XX. század végéről lehetetlen megítélni, hogy az először Vajk néven nevezett, majd a kereszténységben István nevet kapott fiatal ember "kereszténységében" mennyi volt a hit, és mennyi a "politika". Rendkívül durva hiba lenne, ha a magyar államiság ünnepén megfeledeznénk az apa, Géza (aki a kereszténységben ugyan csak Istvánnak nevezetett) érdemeiről. Bár az is igaz, hogy Géza nem túlzottan "szalonképes", hiszen köztudott (s már saját korában is az volt), hogy önmagára vonatkozóan meglehetősen formális-

nak tekintette a hit előírásait, viszont rendkívül ügyes politikával - és kifejezetten "vaskézrel" - alapozta meg fia és az ország jövőjét. Már eleve kíváncsi vagyok az ünnepi beszédekre, és nem hiszem, hogy sejtésem becsapna, ha Istvánt (és esetleg Gézát) a magyarság "megtérítőinek" nevezik majd, és "holander legyek egy kerti csapon", ha nem azonosul valamilyen módon az "akkori" Európába vezető út a mai szituációval.

Nem hiszem, hogy iszonyatos titkot árulnék el, amikor leírom, hogy István ellenfelei is keresztények voltak - igaz, a bizánci rítus szerint -, sőt a régészeti leletek és a történeti forrásanyag is igazolja, hogy már a honfoglalók is ismerték a kereszténységet. (Ez persze nem jelenti azt, hogy keresztények is voltak.)

Lehet, hogy ünneprontásként hathat ezek papírra vetése - főleg így a pápa látogatása előtt -, de éppen elég galibát jelentett már eddig is a történelmi tények figyelmen kívül hagyása - egy-egy ideológia kedvéért. S ha már az ideológiánál tartunk: Istvánnak igazából nem túl sok választása volt, ha figyelembe vesszük apja megkezdett művét és hatalmi ellenlábasainak bizánci-keresztény mivoltát. Azt innen egyszerűen képtelenség megítélni, hogy mennyire volt "tudatos" a választása a katolicizmus mellett -, hogy mennyire volt "reálpolitikus". Az viszont tagadhatatlan, hogy a hit terjesztése során nem bánt kesztűs kézzel az "ellenzékkel", és abban nagyon-nagyon reménykedem, hogy az újjáéledő István-kultuszban a jelenlegi kormányzat nem azt tekinti sarlatos pontnak, hogy szent királyunk mintegy népének akarata ellenére, fegyverrel kényszerítette az országot Európába. "Akkor és ott" a magyar európai nép lett, de annyit azért legyen szabad megjegyezni, hogy amennyire a X-XI. században Európa egy volt a római kereszténységgel, ugyanúgy elválaszthatatlan a modern Európa létrejötté - a "hosszú XVI. században" - a protestáns etikától, s a forradalmakban újjáéledő XIX. századi Európa a liberáliszmustól. Ezért sem tartanám szerencsésnek, ha mai, Európába tartó utunk, s István akkori cselekedetei közé egyenlőségjelet tennénk, ahelyett, hogy meglepődésünkkel a - tagadhatatlan - párhuzammal.

Mi, magyarok hajlamosak vagyunk átesni "a ló hasa alatt", aminek intő jele a jelenlegi kormányzat és a katolikus egyház nyilvános "összerajongása" - bár a parlament is mutat időnként néhány sajtósági tünetet. (Nem hiszem, hogy különösebben bizonygatnom kellene, gondoljunk csak Mindszenty temetésére, a pápalátogatás körüli cécóra, vagy a kárpótlási törvény egyházi vonatkozású passzusaira.) Nem hiszem, hogy szükség lenne valamiféle "kollektív lelkiismeretfurdalás" miatti általános és nyilvános bűnbánatra, s a magam részéről sem tartok igényt a "bűnbocsánatra" (mivel nem követtem el semmit egyik egyház ellen sem), ám

aki szükségesnek tartja ezt, menjen el a templomba, és rendezze el Istvannel. Azt viszont nagyon is hiszem, hogy már illő lenne - végre - eldönteni, hol akarjuk folytatni a magyar történelmet, mert még mindig "nem tiszta", hogy 1948-at, 1956-ot - esetleg '68-at írunk-e, bár jónéhányan 1919-ben vagy '21-ben gondolkodnak. Rendkívül szerencsétlen dolog lenne, ha augusztus 20 után "általánosan követendő" az 1001. lenne - 1991. helyett.

Hiszem azt, hogy az állam és az egyház szétválasztása bölcs dolog volt, s szeretném, ha ez a kettő a továbbiakban sem keveredne össze. Nagyon örülnék, ha augusztus 20. a magyar önálló államiság "születésnapjaként" válna ünnepünké, s István királyunkat ennek következtetés megvalósítójaként tisztelnék és ünnepelnék. Engem a továbbiakban sem fog "irritálni", ha valaki Szent Istvánként emlegeti - hiszen ez belső meggyőződést, lelki hovatarozást tükröz, s az sem fog zavarni, ha tiszteletére körmeneteket és nyilvános ájtatoskodást rendez a katolikus egyház, hiszen van mit köszönnie neki - lévén első uralkodónk a katolikus egyházszervezet megteremtője is Magyarországon. Azt viszont nagyon fájjalnam - s azt hiszem, fogom is -, ha az állami és az egyházi ünnep "összekeveredne".

En épp olyan tiszteletadónak tartom az I. István nevét, mint ahogy - véleményem szerint - az erkölcsi értékek sem kívánnak isteni kinyilatkoztatást vagy pápai áldást, de ha valaki csak így tud hinni bennük - a legszentebb emberi joga ragaszkodni hozzá. De ez már egy másik - még eléggé meg nem tanult - történelmi lecke: a tolerancia.

Kakuk Imre

VÁROSI MÉRGELŐDÉSEK

Ha rossz a tévéd, viheted Szolnokra!

Minap ismerősök állítottak meg az utcán. Felháborodva mondták el, mi bosszantja őket. Ha valaki garanciálisan kívánja televízióját megjavítani, akkor utazhat Szolnokra a hibát bejelenteni. Nem mindegy ám, mikor megy, mert ha 8-a után, akkor várhat egy hónapot rögtön, még rá sem néztek a tévéjére.

Csöppet sem értik, hogy annyi a szakember a városban, hogy lassan Dunát lehet velük rekeszteni (lásd finommechanika csődben), de garanciális javításra nem futja az idejükből.

Nem értik, hogy a polgármesteri hivatal miért nem hat oda, hogy egy húszezres város ne maradjon garanciális szerviz nélkül.

Nyakunkon a piaccgazdaság - vigasztalom beszélgetőpartnereimet - nem lehet ma már egyetlen céget sem kötelezni arra, hogy ha nem éri meg neki, akkor is szolgáltasson.

Akkor csak egy kérdés marad, hogy lehet az, hogy a szolnokiaknak megéri, pedig még a kiszállást is meg kell fizetni valakinek.

Vagy az is benne van a televízió vételárában?!

K.Gy.-né

A NYILVÁNOSSÁG PRÓBÁJA

Ha kedvünk volna ünnepegni, valószínűleg nagyon-nagyon drúlnánk annak, hogy a város újságja megélte az évfordulót, ami nem csekélység, lévén a lap jóformán az egyetlen független helyi újság az országban.

Mondhatnánk, hogy ez is eredmény, de ha arra gondolunk, hogy az újság iránti érdeklődés látványosan csökken, hogy a lap már a második főszerkesztőjét fogyasztja, hogy a lapot gondozó kuratóriumban is kisebb földcsuszamlás zajlott le, akkor már egy Minarik Ede (a legendás gőzmosodás, a Csabagyöngye "csodamenedzsere") megszállottsága szükségeltetik ahhoz, hogy az újságot "csinálók" (szándékosan mellőzöm az "újságíró" kifejezést, hiszen egyikünknek sincs hivatásos jogosítványa) azt mondják, hogy "Azért mégiscsak no, azért csak kell egy lap ennek a városnak."

Egyébként nem mi vagyunk az egyetlenek - sem a városban, sem az országban -, akik olyasmit művelünk, amihez nem értünk, ám a "lelkes amatőrökből" már csak az "amatőrök" érvényes. Az évfordulás leltárnak azonban nem ez az egyetlen tétele, amin érdemes elgondolkodni. Szerettük volna - a "kezdőt kezdetén" -, ha ebben az újságban megírhatnánk az "igazságot". Próbáltuk. Nem mondom, hogy nem sikerült. Később próbáltuk a lapot "olvashatóbbá", színesebbé tenni.

Valami azért sikerült belőle. Aztán "fejünkbe szállt a dicsőség", és úgy véltük: jó lenne egy "mérvadó", valódi "civil" lapot csinálni. Egy olyan lapot, amelyik nem szenzációt halmoz, hanem tényeket közöl, s olyan álláspontot tükröz, mely mentes az egyoldalú elfogultságtól, "ezzel szemben" reális és tárgyyszerű. (Nem a "személyességet", az érzelmeket akartuk száműzni, hanem a "személyeskedést", az indulatokat és a "manipulációt.") Ezek azok az ismérvek, amelyek általában "mérvadóvá" tehetnek egy, a "függetlenséget" kinyilvánító "civil" lapot. A tények azonban makacs dolgok, ki lehet kerülni, meg lehet magyarázni őket, ám tényvontukhoz nem férhet két-ség.

Nagyon sokan azt várták tőlünk, hogy helyettük mondjuk ki a "dolgokat", hogy mi legyünk "bátrak" (nem zavarta ezeket, hogy az ő "gyávaságuk" annál szembeszökőbb), olyan dolgok kimondását várták, melyek többségéről kiderült, hogy egyszerű - s nem egy esetben elfogult vagy rosszindulatú pletyka. (Hja, a pletyka a második számú népi sport - az első a páros biciklizés - városunkban.)

Több esetben az "újságot írók" sem értették, hogy miért maradtak ki cikkek, vagy egyes cikkek különösen "izgalmas" részletei az újságból.

Nem hinném, hogy túl sokat kellene magyaráznom (vagy mégis?), hogy kifejezetten a botránylapok kistílűségére jellemző a bizonyíthatatlan tények "nevesítése", s hogyan lehet embereket tönkretenni nem megalapozott "tények" közlésével. Arról sem érdemes megfeleledkezni, hogy a bizonyíthatatlanság (ami nem egyszer abból fakadt, hogy az informátorok nem voltak hajlandók vállalni az általuk elmondottakat) mennyire veszélyes lehet magára az újságra (az elvesztett "hitelt" nagyon nehéz visszaszerezni) és az újságot íróra nézve is (egyikünk sem keres annyit, hogy "nem anyagi kárt okozó cselekmény" kártérítését játszva kifizethesse). S persze azt sem feledhetjük el, hogy a mai napig működő mechanizmusok (magának a "hatalomnak" a létéből is fakadónak) hogyan tudnak ellehetetleníteni "feltűnés nélkül" bárkit is.

Az "igazság bajnokának" pedig alapvetően a westernekben, az akciófilmekben, s természetesen a népmesékben a helye, hacsak nem akar úgy járni, mint a jó öreg Don Quijote.

Magától értetődően az újságírás alapigazságai városunkra is érvényesek, például, hogy "amit mindenki tud, az senkit sem érdekel", ugyanazt ne közöld, amit hetekkel azelőtt egy másik lap már közölt, vagy "ne várd el mástól, hogy elolvassa azt, amit magad sem olvasnál el - ha nem te írtad volna"; vögy: "ami csak téged érdekel, az csak neked érdekes". Jó persze, ha az újságot író ember tisztában van a magyar helyesírás szabályaival, ha stílusa csillogó, szellemes - ha minden cikk valóságos mestermunka.

Ez számomra - sokszor - áthidalhatatlan akadályt jelentett, s bizony többen - többször - megjegyezték, hogy "mások" egyszerűen nem érthetik meg, amit leírtam. (Bizonyára így van, bár a szokatlan "agytorna" vitathatlansága mellett - számomra - bizonyította azt is, hogy egyszerűen nézzük embertársainkat hülyének.)

S ha a "leltárt" folytatom, akkor - időrendben is - ki kell térnem arra, hogy sokasodtak a lapot ért támadások - hol nyíltan, hol burkolt formában, a durva, személyes (és személyeskedő) formáktól kezdve az "árnyalt", "burkolt" célzásokig, amelyek megkeserítették jónéhány munkatársunk szájaizét, pontosan akkor, amikor - úgy tűnt - az újság éppen felszálló ágban volt. (Félreértések elkerülése végett: nem az olvasói kritikáról beszélek, mert azokból mi elég sokat tanultunk, bár jobb lett volna, ha a kritikusok számban gyarapodása mellett ilyen arányban nő a "munkatársak" száma is.)

Az új hatalom egyes birtokosai (vagy a hatalom új birtokosai) közül egyesek a tudás és az igazság kizárólagos tulajdonosainak is tekintve magukat, gátlástalan (s olykor ostoba) módon is közvetlen befolyást próbáltak gyakorolni a szerkesztőbizottságra.

Ehhez hozzájárult a kuratórium elbizonytalanodása (a tagok egy részének egykori pártállása meglehetősen "jó" támadási felület főleg a Torgyán-féle érvekkel rendelkezőknek), a terjesztés anomáliái, az ügyintézés, szervezés ügyetlenkedései, a mi már-már "művészi" függetlenkedéseink (nem azt adtuk le, nem akkorra és nem olyan terjedelemben, ahogy abban előzőleg megállapodtunk), s nekem is, nekünk is rá kellett ébrednem, ébrednünk, hogy ott, ahol még nem alakultak ki a civil társadalom világos körvonalai, szinte lehetetlen "civil" lapot csinálni.

Egyszóval: tanulságos év volt. Tele vitával, sok-sok munkával, örömmel - ha "sikerült" a lap -, csalódottsággal (ha túl sok volt a remittenda), keserűséggel (az ostoba támadások miatt).

Alapvető célkitűzéseinkből nem adhatunk le (tájékozódni és tájékoztatni, véleményét mondani és véleményt formálni), de a továbbiakban sem helyettesítjük a közvéleményt, ám továbbra is helyt adunk minden véleménynek. "Nyilvánosság" vagyunk - azaz elérhetőek mindenki számára, de nem azonosítjuk magunkat a "nyilvánossággal", azaz nem tekintjük magunkat a "törökszentmiklósi nép egyetlen igazságának, kizárólagos birtoklóinak".

Jó lenne, ha a második évfordulón kicsit nagyobb példányszámban, kevesebb "izgalomról" és több sikerről írhatnám "megemlékező soraimat".

Remélve, hogy több munkatársam - és olvasóim - is osztja véleményemet, kívánok mindannyiunknak "sokkal boldogabb" új évfolyamot:

Kakuk Imre

Lapunk előző számában tájékoztattuk olvasóinkat, hogy Törökszentmiklós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete településfejlesztési alapítványt hozott létre, megjelölve annak célját is. Az alapítványt a megyei bíróság bejegyezte. Kérjük, akik csatlakozni szándékoznak, azok a törökszentmiklósi OTP fióknál vezetett 824-000571 számú bankszámlára fizethetik be adományukat.

Az MSZMP (Munkáspárt) törökszentmiklósi szervezete minden kedden 17.00-19.00 óra között ügyeletet tart a Zeneiskola udvarán lévő irodában (Bocskai utca 2.).

Pártunkkal kapcsolatos kérdésekben szívesen hívjuk és várjuk az érdeklődőket.

Jó ha tudja, hogy...

...a kárpótlási és földrendezési ügyekkel dr. Gyergyói János címzetes egyetemi docens, igazságügyi szakértő foglalkozik a polgármesteri hivatal II. emelet 201. számú irodájában.

...elkészült és jóváhagyásra került a piac beépítési terve. Érdeklődők megtekinthetik a polgármesteri hivatal műszaki irodájában.

...megtörtént a polgármesteri hivatal átszervezése, melynek során közigazgatási és népjóléti iroda, polgármesteri iroda, műszaki iroda, gazdasági ellátó és vagyongazdálkodási iroda, kulturális, szervező és szolgáltató iroda került kialakításra.

...megszűnt a városgazdálkodási vállalat, valamint a városüzemelési és ellátó szervezet. Jogutódjuk a városüzemeltetési centrum, amely a VESZ volt telephelyén (Kossuth L. u. 135/a.) működik.

...a költségvetési üzem korlátolt felelősségű társasággá alakult át, a hidépítő vállalat volt telephelyére (Dózsa Gy. u. 23. sz.) költözött. Szolgáltatásaival továbbra is a lakosság rendelkezésére áll.

...tervszerűen halad a Bottyán J. út térségében az új utca kialakítása. A területek tulajdonjogát az önkormányzat megszerezte, a közművek kivitelezését megrendelte, és várhatóan szeptember végén viszonylag kedvező áron 30 db telek értékesíthető lesz.

...Törökszentmiklós Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Hunyadi úti Általános Iskola részére eddig biztosított munkáltatói jogkört ideiglenesen magához vonja és megbízza annak el látásával Mészáros János alpolgármestert 1991. augusztus 1-jétől kezdődően az új igazgató kinevezéséig.

Új utcanevek a városban

Törökszentmiklós Város Önkormányzati Képviselő-testülete az alábbi utcák neveit változtatta meg 1991. július 25-i ülésén.

Történelmi neveket kaptak vissza:

- 1./ Engels utcaBajza József utcára
- 2./ Lenin utcaBatthyány útra
- 3./ Május 1. utcaPánthy Endre útra
- 4./ Marx Károly utcaSzent László útra
- 5./ Mező Imre utcaPozderka utcára
- 6./ Ságvári Endre utcaSzent Erzsébet utcára
- 7./ Mártírok utcaDeák Ferenc útra
- 8./ Vörös Hadsereg utcaSzéchenyi István útra változott.

Ezzel párhuzamosan került megváltoztatásra:

- Batthyány utcaVásárhelyi Pál utcára
- Széchenyi utcaKassal útra
- Deák Ferenc utcaOlajos Pál utcára
- László király utcaSzent Imre utcára

Új nevet kapott:

- 1./ Vörös Október utcaOktóber utca
- 2./ Munkásör utcaNemzetör utca
- 3./ Április 4. utcaÁrnyas utca
- 4./ Rózsa térlpolyi Arnold tér
- 5./ Vörös Csillag utcaKorona utca lett

Az utcanév-változások átvezetésének idejéről a polgármesteri hivatal közigazgatási és népjóléti irodája értesíteni fogja a lakosságot.

Egyéves az újság

Hinné-e, Tisztelt Olvasó, hogy lapunk első száma épp egy esztendeje, 1990. augusztusában jelent meg? Elmondhatjuk tehát, hogy egyévesek lettünk! Túléltek a legtöbb új lapot fenyegető csecsemőhalandóság bűvös korhatárát, bár még mindig gyerekcipőben járunk. Talán elárulhatjuk az első évfordulón, hogy mi is éltünk át válságokat, és többször gondoltuk úgy, hogy következő számunk már nem fog megjelenni. Megértünk egy áremelést, egy főszerkesztő-váltást és egy sajtóperit is, de - egynemely ellendrukkerünk óhaja ellenére - mégis életben maradtunk.

Válságainknak nem anyagi természetű okai voltak, hiszen a lap eltartja önmagát. Konfliktusok abból adódtak néha, hogy komolyan vettük a fejleceen szereplő önmeghatározást: **független közéleti lap**, és nem engedték beleszólást a szerkesztőség belső ügyeibe, a lap szemléletének alakításába. Sem a kuratóriumnak, amelyet egyik olvasónk annak idején vörösnek titulált, sem az új önkormányzatnak, amely talán szívesebben venné, ha egyben-másban több lojalitást tanúsítanánk. De egy önkormányzati közlöny egészen más műfaj. Meggyőződésünk, hogy a város polgárainak érdekeit úgy szolgáljuk legjobban, ha továbbra is függetlenek maradjunk, és minden véleménynek helyt adunk, amely érvekkel tudja elfogadtatni magát.

Végiglapozva eddig megjelent tizenkét számunkat, talán olvasóink is úgy látják, hogy az elmúlt egy esztendő változásai, a városunkban is végbement átalakulási folyamatok a lehetőség szerint hűen tükröződnek az újság hasábjain. Későbbi korok számára bizonyára történelmi dokumentumnak számítanak majd szerény kis lapunk írásai; az objektivitásra már csak ezért is törekednünk kellett, és kell a jövőben is. Úgy érezzük, olvasóink elfogadták és igénylik a lapot. Havonta 1500-1600 példány talál gazdára, ebből 270 körül van az előfizetők száma. Tudjuk, gond van olykor a terjesztéssel is, amelyet gazdaságossági okokból a posta helyett magunk próbálunk megoldani. Sajnos előfordul, hogy a lap és az olvasó nem mindig talál egymásra.

Amit hiányolunk és nagyobb mértékben várnánk el mi, akik amatőr módon, saját munkánk mellett, szinte csak lelkesedésből, úgyszeretből csináljuk ezt a lapot: a gyakribb visszajelzés munkánkról, a nagyobb **olvasói jelenlét**. Szeretnénk több olvasói levelet kapni bármiről, ami az egyén sorsán túlmutat, és a közösségre tartozó, a város polgárait érdeklő ügy lehet. Az sem baj, ha az utcán állítanak meg bennünket, és jelzik, miről tudnak, miről szeretnének olvasni, miben várják segítségünket.

Várjuk jótollú működvelő újságírók - legalább alkalmi - jelentkezését is a legkülönbözőbb szakmai területekről. Jelenleg jószerével öt pedagógus írja a lapot, de szükség lenne mérnök, közigazdász, orvos, vállalkozó, jogász, munkás, földműves közreműködésére is, ahhoz, hogy teljesebb képet adhassunk a város és vidéke életéről. Hogy a vidék-sajnálatosan - nincs eléggé képviselve a lapban, az is a vidéki tudósítók hiányán múlik.

Ahogy legelső számunkban is kértük: csináljuk együtt a lapot! Ha megkapjuk olvasóink támogatását, akkor bizhatunk benne, hogy első évfordulónk nem lesz egyben az utolsó is!

A Városi Művelődési Központ értesíti a sorsjegy-vásárlóit, hogy elmarad a Szabadidőparkért Sorsjegy augusztus 20-ára hirdetett sorsolása.

Sorsolás: 1991. december 22-én a Mindenki Karácsonya rendezvény keretében lesz.

Még vásárolhat sorsjegyet, ezzel elősegítheti, hogy megvalósuljon a Szabadidőpark.

Tömködik a szociális háló réseit

Az önkormányzat lakásépítést támogat

A legutóbbi önkormányzati ülésen rendeletet alkottak az 1988-ban, 1989-ben vagy 1990-ben építkező fiatal házasok első lakáshoz jutásának támogatására. (Az 1990. február 1-je óta építkezőkről másik rendeletben gondoskodnak.)

Részletek a rendeletből: "Támogatás nyújtható lakásépítéshez abban az esetben, ha építési engedéllyel igen, de használatba vételi engedéllyel még nem rendelkeznek és az építési engedélyt 1988-ban, 1989-ben, vagy 1990-ben kapták meg, az építkezéshez adható kölcsönt felvették, s tartozásuk még fennáll."

"A támogatás mértéke 100.000 forint. A támogatás vissza nem térítendő abban az esetben, ha a család egy főre eső havi nettó jövedelme a mindenkori minimálbér alatt van.

Amennyiben a család egy főre jutó havi nettó jövedelme a mindenkori minimálbér felett van, a támogatásból 80.000 forint vissza nem, 20.000 forint visszatérítendő."

"Amennyiben a támogatással épített lakást 10 éven belül elidegenítik, a támogatás teljes összegét 5 százalékos kamatos kamattal egyösszegben vissza kell fizetni.

...A visszatérítéstől - kérelemre és rendkívül indokolt esetben - a képviselő-testület...eltekintethet."

"A kérelem benyújtását követően a kérelmezőknél részletes környezettanulmányt kell végezni... A vizsgálat legyen részletes, terjedjen ki a rászorultságra, tárja fel az építkezés elhúzódságának egyértelmű okát, továbbá azt is, hogy a támogatás adható összege biztosítékot nyújt-e ahhoz, hogy ezen összeg kizárólag az építkezésre fordításával a használatba vételi engedély megkérhető és megadhatóvá válik-e."

"Amennyiben az adható támogatás összege nem nyújt fedezetet a használatba vételi engedély megkérésére, és megadására, továbbá az építkezés elhúzódsága egyértelműen az építetőknek felróható okból következett be és a használatba vételi engedély megkérésére ezért nem került sor, támogatás nem adható, az ilyen kérelmet el kell utasítani." A rendeletalkotás körüli vitában Török Bertalan, aki az

ideiglenes bizottságnak is tagja, tiltakozását kifejezve a rendeleti javaslat ellen, elhagyta a termet. Kíváncsiak lettünk volna részletesebben a véleményére, a lapzárta miatt erre csak a következő számunkban kerülhet sor.

Szintúgy a rendelet ellen szavazó Sántha Albert alpolgármester is jelezte, hogy szívesen áll rendelkezésünkre.

A következő számunkban megpróbálunk utánanézni, hogy mi az oka, hogy a 16 család a használatba vételi engedélyt nem kérte meg. Kevés volt-e a pénzük, vagy csak éppen nem volt sürgős a beköltözés? Arra is kíváncsiak vagyunk, hogy azok, akik megkérték, miért igyekeztek annyira, magukat így akaratlanul kizárva a támogatásból. Lehetséges, hogy egyikük-másikuk jobban rászorulna a támogatásra? Tényfeltáró munkánkat az is akadályozta, hogy a polgármesteri hivatalban nem juthattunk hozzá a szükséges dokumentumokhoz, mivel azokat - a jegyző úr állítása szerint - az illetékes dolgozó szabadsága idejére szekrényébe zárta. Hisszük, hogy a képviselők felelősen döntöttek, hogy az ideiglenes bizottság részrehajlás nélkül fogja a kérelmeket elbírálni, az előre benyújtottakat és azokat is, akik a 16 család közül ezután fogják beadni.

Szívesen vesszük azok jelentkezését, akik a tárgyidőszakban építkeztek, fiatal házasok és külön támogatásban nem részesültek. A következő számunkban folytatjuk.

Kovács Györgyné

Pályázati kudarc

Az idei állami költségvetésből 6,2 milliárd forintot pályázat alapján osztottak szét az önkormányzatok között, az 1991. évi XXI. törvénnyel, mely június 26-án jelent meg a Magyar Közlöny 69. számában.

Sok tanulsággal jár a listák tanulmányozása. A pályázatra 2665 jelentkezős történt, ebből 1753 sikeres volt. Törökszentmiklós összesen 1 (egy) pályázatot adott be, azt is csak a 912 sikertelen közötti névsorban találtuk meg.

Összehasonlításképpen: Jászberény 7 sikeres pályázata 57,895 millió Ft támogatást nyert el. (Szolnok 4 pályázaton 38.626 milliót.) Területeinkről Tiszabő és Kunhegyes 2-2, Fegyvernek, Kengyel, Kenderes, Kétpó, Tiszatenyő 1-1 sikeres pályázatot adott be. A körzetbe tartozó községek közül csak Tiszapüspöki (!) és Kuncsorba nevével nem találkoztunk. (Örvényes az elutasítottak között szerepelt csak Törökszentmiklóssal együtt.)

Étények önmaguk minősítik a törökszentmiklói önkormányzati apparátus munkáját.

Elgondolkodtató, hogy sem folyamatban lévő, sem újberuházást nem tudtak pályázatra vinni az oktatás, az egészségügy és a szilárdhulladék-tároló, lerakótelep kategóriában. E területeken úgy tetszik minden probléma megoldott városunkban. (Az apparátus szerint!) S akkor nem beszélünk még a folyamatban lévő

csatornázásról, csapadékvíz elvezetéséről.

Az egyetlen elutasított pályázat vízbázis bővítés címén került benyújtásra.

Olyan kiváló munkát végzett az elmúlt évtizedekben az önkormányzati apparátus, hogy nem kell állami támogatás a városunknak az oktatás, az egészségügy területén, de a kommunális ellátásban sem. Ki is nevezte a polgármester valamennyi eddigi osztályvezetőt irodavezetővé, eddigi jó munkájuk elismeréseként. A polgármesterünk elégedett a régi káderekkel.

E pályázat eredménytelensége a terv és beruházási, a műszaki, az oktatási, egészségügyi és szociális szakemberek eddigi munkájának hű bizonyítványa.

A folyamatban lévő beruházásokhoz 3,6 milliárd, az újakhoz 2,6 milliárd forintot osztottak el a pályázók között.

Négy kategóriában lehetett pályázni. Vízgazdálkodási beruházásokhoz, ezen belül vízmű társulati, csatornamű társulati és belterületi csapadékvíz elvezetési munkákhoz lehetett 30 százalék támogatást kapni. Vízbázis fejlesztéshez 25 százalékot, szennyvíztisztításhoz 30-at. Egészségügyi és szociális területen városi kórház beruházási vagy rekonstrukciós munkáihoz 50 százalék, szociális otthon férőhely bővítéshez ugyanennyi támogatást adtak. Az oktatás területén tanterem, tornaterem, kiszolgáló létesítmény építéshez az alapfokú oktatásban 40, a középfokú oktatásban 50 százalék volt a támogatás maximuma. Utóbbinál kolégiumépítésre is adták! A 4. kategóriában szilárdhulladéklerakó telep bővítésére, építésére szintén 50 százalék céltámogatási plafonnal írták ki a pályázatot.

Új, induló beruházásoknál ugyanezekben a témákban, némileg eltérő támogatási maximummal lehetett pályázni. Az egészségügy területén gép, műszerbeszerzésre is!

A mi önkormányzati apparátusunk ezt nem tette. Nem tudtak alkalmazkodni az új körülményekhez. Úgy dolgoznak, mintha semmi sem változott volna. Ahogy megszokták. Megtehetik. (?)

T.A.

A Törökszentmiklós és Vidéke
Áfész értesíti tagjait,

hogy a "B" és "C"
sorozatú ÜZLETRÉSZEK
az alaprészjegy
3000.- Ft-ra történő
kiegészítésével

Á T V E H E T Ő K
a szövetkezet központjában.

Mit csinált az önkormányzat?

Bizonyítványosztás után

Az őszi folyamán megválasztott képviselő-testület egy adott helyzetben vette át városunk életének irányítását. Mint minden településnek, így városunknak is vannak elért eredményei, megőrzendő és továbbfejlesztendő értékei, s természetesen elmaradásai, különböző súlyú és minőségű feszültségei, amelyek alapján megfogalmazhatók a főbb célkitűzések, meghatározhatók a megoldandó feladatok. Hogy ez így legyen, a városi önkormányzat alapvető törekvése és célkitűzése a széles körű nyilvánosság megteremtése, a nyilvánosság támogatásának megnyerése. Minden önkormányzati ügy a nyilvánosságra is tartozik, semmi sem történhet a kulisszák mögött. Erről az állampolgár maga is meggyőződhet.

Sokan talán nem is tudják, amikor a városi zászlót lengeti a szél, azon a napon a képviselő-testület nyilvános ülést tart, azon bárki részt vehet, személyesen győződhet meg az ott folyó munkáról, közvetlenül értesülhet az ott született döntésekről. Sőt a képviselő-testület hozzájárulásával szót is kaphat. A széles körű nyilvánosság megteremtésének egyik jó lehetősége a közmeghallgatás fóruma, amely lehetőséget teremt arra, hogy az állampolgárok, közössegek, helyi szervek közérdekű ügyekben közvetlenül forduljanak a képviselő-testülethez. Ezek a fórumokon a képviselő-testület közvetlenül érzékelheti azt, ami a választóit foglalkoztatja, másfelől pedig a választók közvetlenül ellenőrzik a képviselő-testületet.

A polgármester úr szerdai fogadónapja változatlanul nagy népszerűségnek örvend, átlag 25-30 állampolgár keresi fel ügyes-bajos dolgaival. Rendszeresített fogadóórákon a város országyűlési képviselőjével is találkozhat az állampolgár.

Az önkormányzati jogokat a 27 tagú képviselő-testület gyakorolja, ellátja a jogszabályokban ráruházott és az önként vállalt feladat- és hatásköröket. A testület hatásköréből eredően rendeletet alkot vagy határozatot hoz. A képviselő-testület rendelete mindenre, a működési területén élő lakosságra, valamint a jogi személyekre egyaránt kötelező. A jogbiztonságot szolgálja, ugyanakkor az állampolgárok jogainak fontos biztosítója is.

A képviselő-testület ezideig 18 rendeletet alkotott. Ezekből önkényesen kiemelték néhányat, pl.:

- "Törökszentmiklós város önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról,

- 1991. évi költségvetésről,

- Törökszentmiklós város településfejlesztési alapítvány létrehozásáról" hozott rendeleteket.

A cikkíró vállalja az elfogultságot, amikor az alapítványról hozott rendeletet külön is kiemeli és példaértékűnek minősíti. Miről is van szó? Nem másról, mint a város településfejlesztésének elősegítéséről, támogatásáról, nevezetesen a telefonhálózat fejlesztéséről, strandtovábbfejlesztéséről, piac korszerűsítéséről, köztisztasági szolgáltatás, környezetvédelem továbbfejlesztéséről, a gázátadó állomás bővítéséről stb., stb. Ezek a törekvések is jelzik, hogy a korábban megjelent "Mitől város ez a város?" című cikkem gondolatébresztő szándéka nem vezetett kárba. A képviselő-testület határozatainak száma 54. A határozatok a város életének szinte minden területét felölelik, azok részletezésére e cikk keretében nem vállalkozhatom, csak néhányat emelhetek ki. Jelentőseket tartom a polgármesteri hivatal, valamint a 6 önkormányzati bizottság létrehozását. A bizottságok a testület döntéseinek előkészítésére, illetve a döntések végrehajtásának szervezésére és ellenőrzésére hivatottak. Példamutatónak tartom a testület azon határozatát, amely szeptember 1-jétől a nyolcosztályos gimnáziumi oktatás bevezetéséről, illetve július 1-jével a Bethlen Gábor úti Ének-Zenetagozatos Általános Iskola egyházi iskolaként való működéséről dönt.

Néhány személyes tapasztalatom a képviselő-testületi ülésekről:

- Nem érzékelhetők a döntések meghozatala során a pártok nézetkülönbségei, a képviselők a választópolgárok érdekében ütközteszik a véleményüket.

- Feltűnő az aktivitás, a minden részletre kiterjedő alaposág (ez tapasztalható az idő múlásán is) párosulva nagyfokú felelősségérzettel és megfontoltsággal.

- A korábban elért eredményeket nem becsülik le, töreksenek a megőrzendő, továbbfejlesztendő értékeket beépíteni elképzeléseikbe. A cikk címére visszaülve, iskolai értelemben az önkormányzat is képtelenesen zárta az első évét. Évzárás utáni bizonyítványosztást követi az erőgyűjtés, a tapasztalatok összegezésének és hasznosításának időszaka, hiszen a magasabb osztályba lépő önkormányzatnak még nagyobb és összetettebb feladatokkal kell megbirkóznia célkitűzéseinek megvalósítása érdekében.

Galsi Lajos

Erdélyi gyerekek Káptalanfüreden

Az idén nyáron a Hunyadi úti Általános Iskola diákjaival együtt 10 marosvásárhelyi kisiskolás gyerek - 5 fiú és 5 lány - nyaralt a törökszentmiklói önkormányzat káptalanfüredi táborában. Az itt eltöltött 10 nap nagy élmény volt az apró gyerekeknek. A Balaton partján szerencsésükre jó időben majd minden délután élvezhették a fürdőzés örömeit. Közben délelőtt a többi magyar gyerekkel együtt az angol (kezdő, haladó) vagy a német nyelvet (haladó) tanulták. Utóbbi ellen ugyan lázadtak a tábor vége felé, mégis közülük Borbély Kinga is egyike volt annak a négy tanulóknak, akik tudásuk, szorgalmak jutalmául a tábor végén idegen nyelvű mesekönyvet vehetett át a tanár néni dicséretével együtt.

Tihany csodaszép - alapították meg egybehangzóan. Külön örültek, hogy teljesült a kis csapat szívevágya, a balatoni hajókirándulás. Balatonalmádiból Tihanyig hajóval tettek meg az utat.

Törökszentmiklóstra visszaérkezésük után hálas szívvel köszönték meg a polgármester úrnak az önkormányzat anyagi támogatását. (Részvételi dí-

jukat kifizette a testület a költségvetési tartalékból.) Ez tette lehetővé a 10 gyerek és 2 kísérőjük nyaralását.

Csak azt nem hallották szívesen, ha románoknak nevezték őket, pedig valamennyien magyarok voltak, csak román állampolgárok. A tíz nap olyan volt, mint egy álom - búcsúztak. Csak a hazautazáskor ébredtek fel. 3 szülő hozta-vitte a csapatot, s közülük az egyik csak este 9-re ért Miklósról a visszautazáskor. A határon 4 óra sorbanállás után átlépve, a magyarok a kötelező felelősségbiztosítás zöld kártyáját kérték tőle. Ez jogos, de "nem tudtak" 1 hetest adni (300 Ft-ba kerül), csak egy hónapost, ami 1500 Ft. Ennyi forintja nem lévén (1 napra jött) kénytelen volt visszamenni Nagyváradra a határról, forintot venni. (Romániából hivatalosan nem váltják át a lelt forintra. Mindenki úgy vezet forintot, ahogy tud, ezért árulnak itt annyian.) A feketepiacon 3,5 lei 1 forint most - adták az információt. Ujabb 2 óra sorbanállás után így csak késő este ért ide. Másnap reggel 5-kor indultak, számításba véve a néha 8-10 óras kényszerű várakozást a határon. T.A.

Nem a török jött vissza!

Úgy tudjuk, hogy a várháborúk kora már lejárt. Vagy meg sem egészen? Időnként ugyan most is megjelennek határainkon a törökök, de békénket nem veszélyeztetik.

Nem ők okozták az ostromállapotot június 28-án a késő esti órákban a Vasas Művelődési Ház előtt. Nem töröküldés volt, hanem valami más! Az alkoholmentes discoban kulturáltan szórakozó fiatalok közé - kevéssel záróra előtt - a rendezők nem engedték be a vendéglátóhelyekről kiszorult három fiatallembert. Kikisérték őket az előtérből. Ekkor szabadultak el az indulatok odakint. Társaik támadásba lendültek. Repültek a téglák, gerendák, csörömpölt az üvegajtó! A szomszédos építkezés bőven szolgált "hadianyaggal". De sor került a papucsokra is, sőt még egy kerékpár is "szármayra" kapott! (7000.- Ft körülí anyagi kár keletkezett.)

A "várvédők" telefonon folyamatosan hívták a rendőröket, akik 20 perc múlva meg is érkeztek. A támadók addigra az éj leple alatt a környező házak falához húzódtak. Onnan lesték a fejleményeket, majd észrevétel nélkül elszivárogtak. A kiszállítás azonban mégsem volt eredménytelen. Tettesek hiányában ugyanis a rendőrök a rendezők adatait vitték magukkal! Két hét múlva is csak őket lehetett beidézni a garázdák helyett.

- "...Szükségünk van a társadalom segítségére..." - nyilatkozta a napokban a kapitányság vezetője. Ez így igaz, de a társadalomnak is a rendőrök gyors beavatkozására - a hasonló helyzetekben! Nagy reményekkel várjuk az önkormányzattal létrehozandó, új típusú polgári őrséget, ami a rendőrség támasza lesz.

Hajnal Józsefné

Privatizál a Gabona - de nem nyilatkoznak...

BUZÁS SÁNDOR IGAZGATÓHELYETTES SEM JÚNIUSBAN, SEM JÚLIUSBAN NEM NYILATKOZOTT LAPUNK SZÁMÁRA A JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI GABONAFORGALMI ÉS MALOMIPARI VÁLLALAT PRIVATIZÁCIÓJÁRÓL.

Kérdéseink elől azzal az indokkal zárkózott el, hogy az Állami Vagyonügynökség még nem döntött a részvénytársasággá alakulásuk ügyében.

Pedig mi az előterjesztett javaslatokra lettünk volna kíváncsiak. Az ÁVÜ dönt ugyan a privatizáció engedélyezéséről, de úgy gondoltuk, nem titkos az előterjesztett javaslat. Szerettük volna olvasóinkat megbízhatóan tájékoztatni az idáig történt privatizációs lépésekről.

Igy csak úgy hírlik megjegyzéssel tehetjük közzé információinkat. Jól tájékozott források szerint a prémiumosztás vagyonjegyek formájában folyik már hosszú ideje a vállalatnál. Az egyszerű dolgozó, ha nem készpénzben kéri a prémiumát, jutalmát, az elmúlt évben kb. 100.000 Ft értékű vagyonjegyre jutott, melyre 28 százalék osztalékot fizettek. Ha a jutalom, prémium bérearányos, mint más cégeknél tapasztaljuk, a vezetők milliós nagyságrendű vagyonjegyet válhatnak máris magukénak. Erre a fenti osztalék már szép summa. 1 millióra 280.000 Ft. Vajon bruttó vagy

nettó? Aki kétmillióval rendelkezik, már kár is dolgoznia, megélhet az évi 560.000 osztalékból is.

Az a hír látott napvilágot a Népszabadság július 8-i számában, "Fejcsere a gabonaiparnál" címen, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat igazgatója is megbukott a Földművelésügyi Minisztérium által a vállalatvezetők számára tartott vizsgán, melynek következtében július 31-él felmentették igazgatói megbízása alól.

A minisztérium írásbeli, majd szóbeli vizsgán mérte meg a tejpar után most az összes megyei GMV-vezetőt. Itt 6 más megyei igazgató mellett nem felelt meg minősítést kapott Márki Szabolcs is. Az eddigi igazgató helyére, mint megbízható forrásból értesültünk, eddigi helyettesét, Buzás Sándort bízzák meg a kiírandó pályázat lezárultáig. Meglepetésre július 25-én ő erről még nem tudott... De arról sem, hogy szándékozik-e indulni a megüresedő igazgatói helyre kiírt pályázaton.

Sokan látták bizonyára viszont a július 21-i HÉT-ben adott nyilatkozatát a búza felvásárlási ügyben.

Nagy a bizonytalanság a vállalatnál a vezetőváltás miatt. Mindenki félti állását, és sokan azért szurkolnak, hogy ne jöjjön új ember.

T.A.

Utaspanasz

*"Megy a juhász számaron,
Földig ér a lába...
(Petőfi Sándor)*

Irigylésre méltó az a néhai utazo, mert neki legalább egy négy lábú jutott! Ma, a gépek világában nálunk néha még egy négykerekűt is nehéz találni.

A szegény utas nekifohászodva fogja össze rengeteg csomagját, hogy kivánszorogjon vele a taxiállomásra, hátha szerencséje lesz. (Addig talán elbirja valahogy!) Ám akkor jön a szokásos csalódás. Míg napközben alig férnek egymástól a szelíd gépjósok, reggel hét után most sincs a láthatáron egy sem.

Súlyos terhét vonszolja hát tovább a boldogtalan, a vasútállomásra. Szusszanni sem bír, szeme előtt karikák táncolnak. Ekkor - mintha álomból ébredne - megpillantja a hön áhított járművet. Ott áll az állomásépület előtt, esetleg "üresen, vagy félig rakottan" éppen indul befelé.

Homlokára csap a balga utas! Most jön rá, hogy rögtön itt kellett volna keresnie fuvarosát, a Kossuth tér helyett!

Hajnal Józsefné

A csoda bennünk van

Igen, az összes csodát belénk csepegtették valamikor, csak elfelejtettük őket. Ezeknek a természetes csodáknak a felszínre hozásában nyújtott segítséget a művelődési központ által július 15-21-ig szervezett életmód tábor Tiszavárkonyban, az Alkotóházban.

A szép környezet, a Tisza közelsége még közvetlenebbé tette a természettel való azonosulás lehetőségét, fontosságát. Mára elfelejtettük a természetes gyógymódokat, dédanyáink praktikáit. A tábor célja; megismertesse az emberekkel a természetes életmód, a természetgyógyászat alapvető ismereteit, hogy megértse az emberekkel: **fel kell használnunk a természet adta gyógynövényeket, foglalkoznunk kell testünk belső harmóniájával, hiszen ez is közelebb visz lelki békénk megteremtéséhez.**

A tábor szakmai vezetője Déri Zsuzsa természetgyógyász, a gazdasági vezetője Sülye Károlyné volt, aki a beszerzés és a főzés ügyeit intézte, és az egész tábort ő szervezte meg. Minden nap közös reggelikészítés, előadások, főzés, fürdés a Tiszában, esti beszélgetés várta a résztvevőket, akik főként a törökszentmiklói életmód klub tagjai voltak. Az előadásokat a Budapesti Termé-

szetgyógyászok Tudományos Egyesületének tagjai: Déri Zsuzsa, Török Rita, Galiotti Gábor, Kazal Károly és egy orosz professzor dr. Salajev tartották. Szó volt különböző egészségmegőrző rendszerekről. Pl.: a makrobiotikáról, dr. Schelton rendszeréről, Kneipp rendszeréről, a mazdaznanról, a fitoterápiáról, a reflexológiáról. A táborlakóknak lehetőségük nyílt a jóga és a relaxáció gyakorlására, az ellazulás érzésének megismerésére. Hangsúlyt kapott a hit és a szeretet fontossága, amely mindennek az alapja.

A táborba szép számmal érkeztek családosan. A gyerekeknek is jutott elfoglaltság. Fenyvesiné Hovodzák Erzsébet a kalászfónás tudományára oktatta a gyerekeket. Pató Róza törökszentmiklói születésű szobrászművésznő három napig foglalkozott velük és a felnőttekkel. Élmények, tanítások özönét zúdította rájuk. Csodálatos miliőt árasztott maga körül. A törökszentmiklói Nyugdíjas Ki mit tud? győztes Kiss Béla verseivel, jeleneivel szórakoztatta a tábor tagjait.

Az egy hét alatt jól összekovácsolódott csapat kipihenten, feltöltődve búcsúzott, a búcsú könnyektől sem volt mentes.

Ez az egy hét megmutatta a lehetséges utakat az önmegvalósítás, az önmegismerés felé. Lehetőséget adott egy új életforma elkezdéséhez. Utjelző volt a természetben való feloldódás felé, ahol megtaláljuk önmagunkban a csodát...

Busal Barbara

Az ember ősi vágya a repülés. Éppen száz éve, hogy a léghajók után megjelentek az első működőképes repülőgépek, és napjainkra mindennapos közlekedési eszközökké váltak. Ma már nem kapjuk fel a fejünket, ha egy-egy gépmadár elzúg fölötünk. Technikailag már nem csoda a repülés, de anyagi okok miatt a világnak ezen a táján még ugyancsak ritka eseménynek számít. Gyanítom, hogy olvasóink között is azok vannak többségben, akik még soha nem ültek repülőgépen. Magam is ebbe a népes táborba tartozom, ezért gondolom úgy, hogy talán érdekes lehet, ha megkérdezzük a repülésről olyasvalakit, akinek ez mindennapos élménye, sőt foglalkozása: egy légikísaszoznót, aki történetesen törökszentmiklósi.

Hámori Márta kedves volt tanítványomat először arról faggatom, *hogyan lett stewardess.*

- Elég prózai a magyarázat. Francia nyelvű külkereskedelmi levelező voltam (külkereskedelmi főiskolát végeztem), de elegendett az irodai munkából, hogy egy íróasztal mellett üljek napi nyolc órát. Gondoltam, ez változatosabb lesz, és amikor lehetőség adódott, jelentkeztem.

- *Milyen feltételeknek kellett megfelelni?*

- Nem voltak nagyon magas követelmények: érettségi és angol vagy valamilyen nyugati nyelvből felsőfokú

nyelvvizsga. És persze orvosi alkalmassági vizsgán is át kellett esnünk. Feltétel még a megfelelő külalak és a jó fellépés is.

- *Úgy tudom Márta, francia nyelvet tanult a gimnáziumban.*

- Igen, angolul magánúton tanultam meg. Franciából

Repülni jó!

felső, angolból középfokú nyelvvizsgám van. Ősztől spanyolul tanulok, mert ezen a pályán elengedhetetlen az állandó nyelvtanulás.

- *Ezek után nem is kérdés, hogy szereti-e a munkáját. De nem tartja veszélyesnek?*

- Aki egyszer ebbe belekóstolt, az nem tudja abbahagyni. Pedig nem könnyű munka, mert rendszeretlenül élünk: hol éjszaka, hol korán reggel, hol délután kezdődik a "műszak". Amellett, hogy fizikailag megterhelő, még sokszor az utasok rigolyáit is el kell viselnünk.

- *Hogyan lehet összeegyeztetni a családi élettel ezt az életformát?*

- Nálam ez azért nem jelent nagyobb problémát, mert a férjem (Csöge Zoltán az MTV gyártásvezetője) már így ismert meg, és kénytelen volt elfogadni a helyzetet.

- *Volt-e már meleg helyzetben, esetleg közvetlen életveszélyben?*

- Szerencsére még nem voltam, nem is igazán vagyok. Egyébként érdekes, hogy munka közben soha nem félek a repüléstől, nem érek rá azzal foglalkozni, hogy veszélyes-e vagy sem, ellenben, ha utasként repülök, akkor már jobban izgulok. Olyankor jobban van

időm arra figyelni, hogy milyen az idő, figyelem a repülőgép zörejeit, nézem, van-e gyanús utas a fedélzeten.

- *Ennek a szakmának megvan az az előnye, hogy az ember világot láthat, hiszen rengeteget utazik. A világnak milyen tájain járt már?*

- Hát ez azért nem egészen úgy van, ahogy az emberek gondolják! A repülőtereket ugyan már jól ismerjük egész Európában, de többre nincs időnk. A gép ugyanis egy óra múlva indul vissza. De repülés közben néha kikinézünk az ablakon, és akkor kész földrajzi tanulmány, amit látunk: az Alpok jeges hegycsúcsai, az olasz csizma vonala, Észak-Afrika partjai, Közel-Keleten a sivatagok sárga szőnyege, a Földközi tengerből előtűnő görög szigetvilág... Ez is csodálatos! És aztán megismerhetem a különböző nemzetek fiait sajátos szokásaikkal, viselkedésükkel. Számomra a repülés való-

ban egy ablak a világra, ki szélesíti a látóteremet. Az úgynevezett világjárás pedig úgy tudom megvalósítani, hogy kapok szabadjegyet, és azt a világ bármely légitársasága elfogadja. Így jutottam el Peruba, Mexikóba, Kubába, a Távol-Keleten Indiába, Nepálba, Kínába, Thaiföldre, a Közel-Keleten Izraelbe, az Arab Emírátsokba, Egyiptomba, valamint a jelentősebb európai fővárosokba.

- *Mint légi utaskísérőnek, mi volt eddig a legemlékezetesebb élménye?*

- Sajnálom, de nem volt egyetlen olyan igazán emlékezetes, viszont volt több apró élményem. Amikor ismert politikusokat, művészeket, sportolókat hoztunk-vitünk. Amikor az utasok ölébe öntöttem a forró kávét, vagy amikor egy elszabadult kutyát üldöztünk a repülőtéren. És még egy: amikor Tiranába vittünk egy magyar turistacsoportot, felfedezni véltém köztük egy törökszentmiklósi házaspárt, de nem mertem megszólítani őket, mert nem voltam egészen biztos a dologban. Aztán mégis kiderült, hogy nem tévedtem, de akkor már késő volt. Így utólag az újság nyilvánossága útján üdvözlöm őket.

- *Ez az eset is azt mutatja, hogy mi, miklósiak eléggé ritkán repülünk. Pedig repülni jó. Jó volna!*

Köszönöm a beszélgetést.

Fehér Imre

Kalandos nyár

ÜLŐ BIKA törzsfőnök jelt adott a támadásra. Az Apacsok hatalmas üvöltéssel törtek az Irokézekre. ÜLŐ BÖLÉNY, SÁRGA KÉS és SASSZEM jó munkát végeztek. Aldozataikat megkötözve hurcolták sátrukba. SZÜRKE SÓLYOM egymaga ejtett őt foglyot! De HOSSZU PUSKA sem télenkedett! A legyőzöttektől busás váltságdíjat követeltek, takarók formájában.

Hasonlóképpen folyt a háborúzás a Mohikán és a Delavár törzs között is. A művelődési központ udvara csatazajtól volt hangos a Kuckó-tábor első hetében. A gyerekek teljesen beleélték magukat az indiánok mondavilágába. Egy-
más szavába vágva mesélték

élményeiket, és mutatták saját készítésű öltözéküket, fejdíszüket.

Ruhájuk lepedőből, cipőjük filcből készült, talizmánjuk festett kő volt. De, hogy örömük teljes ne lehessen, kis sátrukat éjszaka - barbár kezek - kétszer is szétrombolták!

A játék mellett Pató Rózánéni segítségével agyagedényeket és arcképeket készítek, majd álarccokat papírból, csirizből és rajzokat az indiánokról.

Kerékpárral kirándultak Szenttamásra, ahol a szép környezetben és a lovakon kívül a foci, számháború, főzés adtak maradandó élményt.

A többi hetek programjaként ismét agyagoztak Pató Rózáné

val, volt batikolás, szövés, fonás, gyöngyfüzés. Rendeztek Ki mit tud?-ot, kirándultak Szilvásváradra és Lillafüredre, strandoltak Kiskörén, az utolsó nap 35 fokos hőségét pedig Tiszapüspökiben enyhítették. A négy hét alkotásait állandó

kiállításon mutatták be az érdeklődőknek.

Élményekben gazdag táborukat július 12-én zárták.

Hajnal Józsefné
Fotó: Arvai János

Egy hajó újból révbe ér (!)

Az 1819-21-es városi protocollumban - amely talán egyetlen ilyen darab dokumentum helytörténetünkben - örökítette meg a korabeli notarius, hogy megünneplették a település, az újratelepülés százéves évfordulóját. Mellékesen odavetette azt is, hogy mindezt az oppidum előljárósága birtokában lévő dokumentumok alapján. A kétszázéves ünnepség, ünneplés szinte elmaradt. Szerény és szűk körű megemlékezésre telt csak. Érthető, hiszen az első világháború, a román megszállás közvetlen közelségében mást nem is tehettek. A kétszázötven éves évforduló azonban reprezentatív, széles körű. Az ünneplés fókuszja a város korabeli eredményeire, terveire irányult, de meg kell állapítani, hogy a város múltja is helyet kapott méltóképpen a Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, a Megyei Levéltár dolgozóinak és anyagának közreműködésével, illetve kiállításával. Az anyag egy része a már több mint egy évtizede működő törökszentmiklósi helytörténeti gyűjteményé. E keretben tágulhatott ki az érdeklődő, műkedvelő és hozzáférő helyi lakosokban sokszáz éves múltunk a már megjelent Tóth Sándor helytörténeti tanulmánya után. Az anyag egy része a könyvecskét szemlélte, tette kézzelfoghatóvá. Volt tehát egy olyan intézményünk, amely gyűjtötte, őrizte, szemlélte s nem utolsó sorban tudatosította a város lakóiban környezeti és társadalmi múltunkat.

A helytörténeti gyűjtemény szinte egy személyes mindenese, Butyka Béla nyugalmazott tanító halála után mostoha sorsra jutott. Az anyag hányódott, mint az irányítás nélküli hajó. Illetve irányították egyik helyről a másikra, nem sok koncepcióval egyszer-egyszer szinte ötletszerűen. A hetvenes évek végén úgy látszott, révbe ér, de nem, mert újból tovább kellett vinni szűkebb és mostohább körülmények közé. A felnövő nemzedék szinte nosztalgiaszerűen kérdezte egymástól, olykor illetékesektől: hol van a múzeum? Lesz-e még nálunk Múzeum? Nemrég felröppent a hír: lesz múzeum! A Gomba-ház pedig csendben készül a fogadásra. Először külseje, aztán belseje is a szakavatott kezek által. Sok intézményi, vállalati felajánlással, a polgármesteri hivatal költségével, irányításával újult, illetve újul. Nem feledtek meg róla, áldoznak azért, hogy jelezzék: megbecsüljük és szeretjük azt a múltat, amely nélkül jelenünk, jövőnk nem értelmezhető pontosan. Lesz olyan menedék, ahol mindaz, ami még megmaradt, a közel s távoli jövőnek híradással lesz mindarról, ami ezen a földdarabkán történt. És van olyan jelene is e földdarabkának, ahol az emléktárgyakat tovább gyűjtik polgárai, s nem az enyészet, a dilettánság, az üzlet, a haszonlesés örölmalmába keverik.

Sz.A.

Ki az a Maczó Ágnes?

Nem végeztem felmérést arról, hányan tudják Törökszentmiklóson: ki Maczó Ágnes? Bizonyára nem sokan. Talán pár százan ismerik a nevét, főleg akik ismerik családját, ismerték leánykorában. Nagyobb a létszáma azoknak, akik június 30-án a "szabadság napján" a Kossuth szobor megkoszorúzásánál az ünnepségen töle hallották az ünnepi beszédet. A közéleti szereplése alapján szintén ismerik a nevét néhányan. Ez lehet a legkisebb társaság, mert kevesen nézik rendszeresen a tv parlamenti közvetítéseit, s még kevesebben vannak, akik a sajtóban találkoztak nevével, írásával - az előzőeknek ez részhalmaza lehet.

Kilépett az MDF parlamenti frakciójából! - hallhaták róla legutóbb.

Miért kellene ismerni?

Több indokot hozok fel erre! Ő is törökszentmiklósi, és ő sem nagyon büszke erre. Nem kenyerem a jóslás, főleg nem a hízelgés, de van jövője a politikai életben. Ha személyesen esetleg nem is - hiszen mégis "csak" nő - eszméi remélem elnyomhatatlanok.

A nép szolgálóleányának vallja magát. Mindent megtesz, hogy a parlamenti képviselőtársai is rádöbbenjenek arra, miért ülnek ott. Igazi karakter. Büszkének lehetünk rá, hogy az itteni föld termette.

Ha megkérdeznék a város lakóit, hogy nevezzenek meg egy híres törökszent-

miklósi, bizonyára 10 évvel ezelőtt nem is tudott volna a város lakóinak 95 százaléka erre a kérdésre válaszolni. Kevesen vannak itt a lokálpatrióták. (Se városvédő, se városépítő egyesület nincs!) Jó munkát végzett a szocializmus, dolgoztak itt is a kis "kádárok". Talán Horváth Iona - szakácskönyve alapján - mondták volna néhányan, de róla sem köztudott, hogy miklósi. Akkoriban Ipolyi Arnold, Zsigrai Julianna, Szélpál Árpád, Balássy Ferenc, Pánthy Endre nem éppen a szocialista kultúra sztárjai voltak, inkább Csikós József vagy Pató Róza stb.

Az újabb időkben Endrei Juditról tudták néhányan, hogy Kurdics Judit néven az itteni gimnáziumban érettségizett. (Tiszatenyőn laktak.) Most már bátran idesorolhatjuk G. Nagyné dr. Maczó Ágnes, és újdonságként Bihari Mihályt!

A tavalyi választáson a 9. sz. országgyűlési választóközterben, "Rákóczi földjén" szerzett egyéni mandátumot a 29 éves, jelenleg már 4 gyermekes jogász doktor-nő. Itt érettségizett a gimnáziumban, s most is rendszeresen felkeresi Budapestre átutazóban fiútestvérét, aki az Almásy úti Cók-mók butik tulajdonosa (ott laknak) és a Platán GmK-ban dolgozik. (A Kossuth úti szövetkezeti motorszerek műhely hátsó udvarán, az új rendőrséggel szemben.)

A jogi egyetemen Maczó Ágnesnek tanára volt Bihari

Mihály - a neves politológus. Boldogkőváralján - ahol most is lakik férjével, a költő G. Nagy Iliánnal - 25 évesen lett VB-titkár. Ne gondoljanak rosszra, nem volt MSZMP-tag. Innen Tokajba került, ahol kisvártatva ellene folyt a kádár rendszer utolsó koncepció s pere. Állásából kitétek, két éven át állás nélkül volt a "rendszerváltás" előtt. A helyi MDF-esek ezek után kérték fel képviselő-jelöltjüknek a választások előtt. Kikötötte, nem lesz tagja az MDF-nek sem. A frakcióba azért lépett be, mert csak ez a párt vállalta a népi-nemzeti vonalat.

Gönc, Vizsoly, Abaújszántó, Szikszó, Encs és a környék összesen 84 falva a körzete, a Belső-Cserhát. Lakóhelyének, Boldogkőváraljának 1000 lakosa van, de a körzetébe tartozó Szanticskán csak 1 lélek, egy idős néni él.

A képviselő és családja görög-katolikus. Esküszik a népi-nemzeti, ún. 3. útra, erre példaként sorolva Japánt, Finnországot, Dániát.

Eszméi példaképei: Ady, Szent Ferenc, Gandhi, gróf Széchenyi István, Szabó Dezső! Nagy László, Kodály Zoltán, Bartók Béla, Móricz Zsigmond, Németh László, Rátkó József, Sántha Ferenc, Csodri Sándor, Csúrka István, Bihari Mihály nyomdokain kíván haladni. "Szorgalelekkel nem lehet hazát építeni" - mondja, vallja.

(Írását következő számunkban olvashatják.)

Török András

Hasznos időtöltés

Tíznapos olvasótábor várta június második felében azt a 15 gyermeket, akik szórakozva akarták bővíteni tudásukat. Témája volt: "Ismerjük meg környezetünket!"

A címhez híven megismerkedtek a római katolikus templommal és történetével, a Kossuth-park szobraival, el látogattak a Székács Elemér Szakközépiskolába, ahol a gépek osztatlan sikert arattak. Korongoztak Fadgyas Lajos bácsi műhelyében, egy napot a strandon töltöttek, volt számháború Tiszapüspökiben, és kirándultak Szolnokra is. Néhány nevezetesebb épület után a Galériában megtekintették a "Nagybányai festők" című kiállítást és az újjáépített Zsigligeti Színházat.

Volt még ezeken kívül mesefeldolgozás, könyvtárismeretetés, valamint sok társasjáték, ping-pong, olvasás, és

részt vettek számítógépes játékprogramokon is. A 10 nap alatt szerzett ismeretek mélységének felmérésére két vetélkedő szolgált, amit összekapcsoltak ügyességi feladatokkal is. Izeltől néhány kérdés:

- Hol jártak? - Mit láttak? - Ki volt Vásárhelyi Pál?

Szerepelt mesecímek leírása (Puskin, Andersen, Grimm), gyermekfolyóiratok felsorolása, Idegen Szavak Kézi-szótára és az Új Magyar Lexikon használata, szellemi toto stb.

"Az olvasótábor munkája eredményes volt annak ellenére, hogy különböző életkorú gyermekek tevékenységét kellett összehangolni. A játékosan megszerzett ismereteket hasznosítani tudják majd tanulmányaikban" - összegezte a tapasztalatokat Batáné Máté Mária, a tábor vezetője.

Hajnal Józsefné

A temetők csendje mire figyelmeztet?

Hol sírjaink domborulnak

Az elmúlás gondolata mindenkit foglalkoztat, hiszen - egy kis túlzással - "csak annyi az élet, mint futó felhőnek árnya a folyón, mint tükrön a lehelet". (Petőfi)

Ezen írás valójában mégsem az elmúlásról szól, hanem döntően a temetkezési szolgálatról-kultúráról, erről a humánummal motivált nagyron is emberi tevékenységéről.

Az elmúlást hallgatólagos "közmegegyezés" valami misztikus ködbe burkolja. A kód elosztatása érdekében nyíltan beszélnünk kell ma még szinte "tabunak" számító kérdésekről még akkor is, ha az egyik embernek gyászt, a másiknak üzletet jelent, avagy egyszerűen csak kárvallottjai.

A várost újratelepítő elődeink vallási hovatartozásuk szerint kijelölték a maguk temetőjét akkor még a település külső részének számító helyeken. Nagy távlatokban gondolkodhattak, mert a jelenleg is működő temetők területük messze van még a zsúfoltságtól. A temetők összterülete 32 hektár (1 ha = 10.000 négyzetméter), melyből a református 16,2; a katolikus 14,6; az izraelita 0,7; illetőleg az óbalai 0,5 hektár.

A végtisztességáddal járó kiadások régi elődeinknek is gondot jelentettek. Ezt a feltevést támasztja alá, hogy a múlt század nyolcvanas éveiben településünkön 2 temetkezési egyesület is működött több mint 1700 taggal.

Nem kívánom településünk régmúlt temetkezési szokásait részletesen feleleveníteni, céloom a mai temetői állapotkultúránk vázlatos bemutatása.

A háborút követő évtizedekre jellemző temetkezési gyakorlat az elhunyt otthoni felravatalozása (halottkémia szemle után), felekezetiük szerinti egyházi szertartású eltemetése.

Településünkön 5-6 temetkezési vállalkozó is működött, akik a halálhír vétele után dicséretes gyorsasággal a helyszínen teremték, s igyekeztek a hozzátartozók megbízását még alkudozás révén is a maguk számára elnyerni. Az elhunyt ünnepélyes búcsúztatása háztól történt, a temetőbe szállítása, végső nyughelyre helyezése szintén nem nélkülözhető az ünnepélyes külsőségeket. Két

figyelemre méltó szokást érdemes megemlítenem. Az egyik: az elhunyt temetőbe történő kiszállítása lovakkal (Szent Mihály lova) történt. A gyászokcsi útvonalán az emberek megállva, néma tisztelettel, főhajrással búcsúztak az elhunytól. A másik: az elhunyt koporsóját barátai, tisztelői vállon vitték a sírhelyig. S ma? A sok mindenre használt kézikocsival vonszolt koporsó látványa ébreszt némi berzenkedést, lelkünk mélyén valahol, érezve, hogy valamivel adósai maradtunk az elhunytaknak.

Az ötvenes években a magán temetkezési vállalkozókat helyi, majd megyei irányítású temetkezési vállalat váltotta fel. 1970-ben átfogó jogszabály született a temetőkről és a temetkezési tevékenységről, melyben szabályozták szinte valamennyi temetővel, temetéssel összefüggő kérdéseket. Ez a jogszabály már megtiltotta az elhunyt otthoni felravatalozását, ami közegészségügyi szempontból érthető is volt. Mégis úgy érzem, hogy ezt követően nem következett be az remélt változás, amely településünk temetkezési kultúrájának színvonalára hatott volna.

Milyen lehetőségek voltak az említett jogszabály alapján?

1./ Kötelezik a temetőfenntartókat, hogy egy reális határidőn belül tegyenek eleget a jogszabályban rögzített követelményeknek.

2./ Az egyházak szűkös anyagi lehetőségeit mérlegelve, azokkal együttműködve, a város maga is részt vesz a saját anyagi eszközeivel a feltelek megteremtésében.

3./ Újköztemető kialakítása és működtetése.

A város a harmadik lehetőséget választotta. 1971 és 1985 között többször módosított városrendezési terv újabb és újabb köztemető-területeket jelöl ki azzal a kitűzött céllal, hogy a felekezeti temetőket meg kell szüntetni s azokat kegyeleti parkokká kell alakítani. Ilyen döntések után érthető a felekezetek álláspontja és magatartása, mondván, ha 5-10 éven belül köztemető létesül, akkor mi értelme van az egyházi beruházásoknak. Adott körülmények között a felekezetek ideiglenes jelleggel kriptákat ne-

veztek ki ravatalozónak, a végtisztesség-tevőknek változatlanul maradt a szabad ég.

A városban évente átlagosan 300-320-an halálnak el. Szinte a mai napig örökös gond volt az elhunytak felravatalozásuk előtti elhelyezése - különösen nyaranként már-már botrányba fúlóan -, mert a hűtőtároló kapacitása a szükségletek töredékét elégítette ki. Egy időben hétvégén szinte "nem illett" elhalálozni, mert a temetkezési vállalat is munkaszünetet tartott. Így fordulhatott elő, hogy az elhunyt az utolsó utat a piacról hazatérő lovaskocsira feltevéssel nyitott tepsiben zötykölődve tette meg.

Meg kell említenem a sírásókat, akiknek munkáját oly sokszor leértékelik, vagy jobb esetben nem értéklik eléggé. Az elhanyagolt öltözet, ápolatlanság, néha-néha egy kis pityókás gyanús imbolygás, a sírásási díj zökkenti ki gyászos hangulatából a hozzátartozókat. Jogszabály szerint a sírt a hozzátartozók is megáshatják. Volt is rá rosszul sikerült eset, amikor is a szűkre szabott sírgödörbe a koporsó sehogy sem fért bele. Képzeliük magunk el a szakadó őszi esőben toporgó, és már-már fennhangon méltatlankodó gyászolókat.

A végtisztesség-adás történhet egyházi és polgári szertartással, mindkét esetben igénybe vehető a család iroda külön szolgálatai. Mindhárom szolgáltatnak megvan a maga tarifája a hozzátartozók igénye, izlése és pénztárcája szerint. Városunkban az átlagos temetés ára 20-25.000 Ft között mozog, ebben természetesen nincsenek a koszorúk, borralók, halotti tor stb. költségei. Az emberek többsége ma már kórházakban, országúton hal meg, ennek anyagi vonzata is van, mégpedig az olcsónak nem mondható szállítási költség.

Temetés államilag támogatott formája a hamvasztás, településünkön az ösztémetség kb. 10 százaléka. Jelentős állami támogatás időközben megszűnt, helyette (várhatóan) 4.000 Ft térítési díj a helyi önkormányzatoktól igényelhető vissza. A térítési díj nem fedezi a jelenlegi 6.000 Ft szállítási díjat.

Mit is tehet hamvasztás után a hozzátartozó az urná-

val, miután a városban nincs kolumbárium, nincs urnafal. Vihetné talán Szolnokra, netán otthonába (nincs tiltva!). Ha nem teszi egyiket sem, akkor választhat jó néhány ezer forintért osztályba sorolt kriptá vagy sírhely között, ahol is az urnát elhelyezheti. A mai temetői kultúránk nagyon sok kívánnivalót hagy maga után. Itt nemcsak a temetést szolgáló létező vagy nem létező létesítményekre kell gondolnunk, hanem azokra az emberi magatartásokra is, amelyek alapján úgy tűnik, hogy valamitől megint távol vagyunk. Gondozatlan sírok, kirívóan ízléstelen síremlékek sora, mintha az elhunytaknak is meglenne a maga rendfokozata. Városunkért sokat tett személyiségek síremlékeinek állapota és megbecsülése is sok mindent mond. Városunk történelme sírköveinken nem igen követhető. Valamikor nyíltabban vállaltuk az 1848-as szabadságharc elesett katonáit, tudtuk és tudjuk az I. világháborúban, majd az "országgyarapítás" során elesettek nevét, számát, név- és számszerint ismerjük a városban eltemetett szövet katonákat, a koncentrációs táborokban elhurcolt és megsemmisített zsidókat, az 1956-os forradalomban a barrikád egyik oldalán elhunytakat, de szermemesen hallgatva, beidegződött lélelemtől szorongva és egyre inkább feledve nem tudjuk a II. világháború harcterein, fogoly- és koncentrációs táborokban elpusztult és elpusztított miklósi áldozatok nevét, számát. Hallgatunk a városban elesett német, olasz, román katonák eltemetési helyéről is. Miért kell nekünk még mindig hallgatni és megtagadni az értelmetlenül elpusztult, elpusztított miklósi honfitársainkat? Még mindig elhisszük és elfogadjuk a ránk aggatott "utolsó csatlós" jelzést, elhisszük, hogy nemzetünknek a halottait szégyelnie kell, nincs jogunk azok emlékeihez, gyászolásukhoz. Nekünk csak a hivatalból elrendelt hősök emlékműveinek tisztelete jutott, de saját halottainknak nem jutott sem emléktábla, sem egy szál virág. Csak a befelé hulló könnyek.

A temetők csendje figyelmeztet és gondolatokat ébreszt, nagyon is e világi gondolatokat. **Galsi Lajos**

TÖRÖKSZENTMIKLÓS

Buda 1541. évi csellel való bevétele után a török legfontosabb célkitűzései közé tartozott Szolnok és Eger elfoglalása, ami nagy lépést jelentett volna az egész ország meghódításához.

A nagy hadjáratra több évig tartó ázsiai hódítások után 1552-ben került sor. Ali, budai pasa Veszprém és Drégely várának elfoglalása után augusztus második felében érkezett Szolnok alá. Balaszentmiklós térségében táborozott le seregével, s a város mellett gyorsan földvárat készített. Feladata Szolnok elzárása volt a segítségként érkező szállítmányok elől. Szolnok elfoglalása után 1553-54-ben épült fel egy állandó palánkvár valószínűleg egy már korábban meglévő kastélyszerű erődítmény felhasználásával, kifejlesztésével. A szentmiklósi várnak stratégiai jelentősége volt. Szolnok kelet felőli elővárának volt tekinthető. Már akkor is itt vezetett el a Buda-Szolnok-Nagykunság országút, innen lehetett ellenőrizni az egész Tiszántúlt, a debreceni és erdélyi utat. Hatásköre egészen Ecsedig és Csapig terjedt. Hadászati feladatokon túl kötelessége volt a mindenkori várőrségnek mindazoknak a tiszántúli, erdélyi kereskedőknek a szolnoki híd felé irányítása, akik Buda vagy Eger felé igyekeztek. Ezzel a szolnoki híd vámjövendelmeit tudta a török nagymértékben megnövelni. A vár a szolnoki szandzsák egyik kerületi székhelye volt, 34 helység adója tartotta fenn. Az őrség létszáma zsoldkimutatásokkal bizonyíthatóan 1556-57-ben 193, 1561-62-ben 237 katona volt.

A palánkok elkészülte után nem sokáig maradt a vidék háborítatlanul. Zeberdia (Szabardia?) Mátyás várai püspök már 1555-ben megelégelte az őrség garázdálkodásait, s elhatározta, hogy leszámol a várral. Azzal ugyan nem boldogult, de hogy árton a töröknek, a falu lakosságát jószágostól magával vitte, a helységet pedig felégette, mely évekig lakatlaná vált. Még 1564-ben is csak 9 volt itt a porták száma.

Ezt követően 1570-ben zajlott jelentősebb esemény a település történetében. Már az előző évben feltűnt Debrecen környékén egy Karácson György nevű nagy erejű ember, aki azt hirdette magáról, hogy Isten prófétái képességekkel áldotta meg, s az ő feladata a török kiűzése. Több ezres tábort szervezett, testi ereje által óriási tekintélyre tett szert. Hisz még az egri helyőrségből is vonzott embereket. Táborában vallásos fegyelmet tartott. 1570 tavaszán a had már unta a tétlenség-

get, s kíváncsian várta, mikor bizonyítja be Karácson isteni küldetését. Tette szánta el magát, s a Debrecenhez legközelebb eső Balaszentmiklós várát választotta célpontul. 600 önkéntest küldött az erődítmény elfoglalására azzal, hogy menjenek bátran, mert amint a várhoz közelednek, tűz emésztí el a falakat. Táborában törökök által küldött balai kémek is voltak, így a védők jó előre felkészülhettek, még szolnoki segítséget is kérhettek. Az alig két óras ostromból állítólag csak néhány hírmondó menekülhetett meg. A vereség nagy csalódást keltett, tömegesen hagyták el Karácson hívei, akit végül Debrecen főbírája lefejeztetett, a maradék sereget pedig szétverte.

Ezt követően 1595-ig a török viszonylag zavartalanul uralhatta a területet. Ekkor azonban Miksa főherceg Esztergom és Visegrád visszafoglalása után Szolnok és környékének visszaszerzését tűzte ki célul.

A szentmiklósi őrség Szolnokra és Gyulára menekült, s lerombolt, felgyújtott várat és helységet hagyott maga után. A lakosság nagy részét elhurcolták, aki tehetett, elmenekült. Miksa a várat teljesen lerombolta, az árkokat betemetette, hogy

majd' 60 év múlva kezdett csak éledezni, benépesülni, akkor is csak rövid időre.

Az 1650-es évekre meggyengült a török birodalom. Ekkor még egy utolsó kísérlet történt a feltámadásra, a nyugat felé való terjeszkedésre. Ennek első lépése volt a már meghódított országokban a rendteremtés, amivel együtt járt a lerombolt várak újjáépítése, illetve újak építése. Így került sor 1657-ben a szentmiklósi palánk újjáépítésére is. Ez nem volt hosszú életű. 1659-ben II. Rákóczi György rajtaütéssel megtámadta és leégette. Ugyanezt tette a nemrég benépesült helységgel, s a bevált szokások szerint a lakosságot elvitte magával. A török nem csüggedt, 1661-re a belső várat kibővítve ismét felépítette az erősséget.

Sorsa véglegesen 1685-ben pecsételődőtt meg. 1683-ban a törökök végzetes vereséget szenvedtek a bécsi csatában, mely után megkezdődött az országból való kiűzésük. A császári csapatok 1685-ben felszabadították Szolnokot, s annak bukása maga után vonta a szentmiklósiét is. Az őrség ismerve gyengeségét, s miután Szolnokról nem várhatott segítséget, továbbállt. Előbb azonban felperzselt és lerombolt mindent, amit birt. A romokkal

A balaszentmiklósi török palánkvár madártávlati képe 1595-ből
(Georg Houfnágel egykorú munkája)

a török többé ne tudja használni. Szolnokot ugyan nem sikerült visszafoglalnia, de Szentmiklós itt maradt néptelenül, helysége romjaiban. A vályogfalak szétáztak, leomlottak, a házak helyét néhány év múlva csak kisebb-nagyobb dombok jelölték. Mindent ellepelt az enyészet, a környék

ezután senki nem törődött, megkezdődött végpusztulása. Ezzel párhuzamosan a térség ismét teljesen elnéptelenedett, életjelek majd csak 1711 után mutatkoznak.

(Folytatjuk)

Pásztor Gábor

SZÁZADAIBÓL

A földosztás Törökszentmiklóson - ahogy a szemtanúk látták

Városunkban 1945. márciusában három földigénylő bizottság látott a földosztás gyakorlati végrehajtásához. 11.239 kat.h. 143 négyzetméter területet osztottak ki összesen, gazdasági cselédeknek, mezőgazdasági cselédeknek és törpebirtokosoknak.

70 éves napszámosságny: Mikor hallottuk, hogy földet osztanak, nem akartuk elhinni. De aztán hallottuk, hogy kiürültek a gazdaságok, a fejesek mind oda vótak. Mink itt a közelben nem kaptunk, mert olyan jó ismerősünk nem vót. Itt ezt a Szarka-gazdaságot mind rokonoknak, barátoknak osztották ki. Minékünk Ungvárinál, ide 14 km-re adtak. Én felmentem a tanácsházára, megmondtam, hogy az uram fogságban van. Azt mondták írjak, ha házam nincs, még portát is. No, így oszt kaptam 5 hold földet, házhelyet meg a vasúton túl. Jó földet kaptunk. Nehezen műveltük, összefogva, nagy vót a család, hatan vótunk testvérek. Szegény jó apámnak vót 2 lova, meg egy tehené. Az munkálta a 6 gyerekek a földjét. A karos munkát mink végeztük. Apám is kapott földet, mer neki se vót, cselédember vót, 27 esztendő telt a Schwarz-gazdaságban. Mikor az uram hazajött, elment a gyárba dolgozni, mert nem éltünk vóna meg az 5 holdból. Aztán meg jött a beadás, annyi, hogy semmink se maradt. Egyetlenegy híznok vót, de olyan aszály vót, hogy nem tudtuk neki mit adni. Levágtuk feketén, de három kiló zsirt nem tudtam a rossz malac alól leszűrni. Ót nap múlva feljelentettek, oszt a rendőrség mindent elvitt. Mert nekünk 5 hold után be kellett vóna adni egy 125 kg-os malacot. Ott tapostuk egymást a tanácsházán a rengeteg nép, hogy fizethessük a következő

esztendőben, mert nem vót semmi. Hanem szerencsére amnesztiát kaptunk. Látta a kormányzat, hogy ezt nem bírják ki az emberek, oszt Nagy Imrét tették meg miniszterelnöknek, hogy csináljon egy váltságot ezen a beadáson.

83 éves középparaszt: Hatan vótunk testvérek, így az apámék 18 hold földjéből jutott nekem kettő, meg nekem is vót hat, így elég vót nekem azt megművelni. Először az újságban olvastam, hogy Veres Péter nagy darab kenyeret, pirosposzsgás gyerekeket akar látni. Oszt a nagy majorsági birtokokat lebontották a cselédek, általában egy család öt holdat kapott. Ebbe beletelt három év, gazdálkodtak, már lova is vót némelyiknek, új gazdáknak híttuk őket. 49 tájkán oszt aszonták, adót kell fizetni, á, néztek ám az új gazdák, hogy az Isten csodájába kéne adót fizetni, hiszen mindent Igérték, nem ezt. Hát oszt kellett is.

90 éves gazdagparaszt: 45-ben megváltozott minden. Egy új korszak. 48-ig eléggé felendült a föld, aztán 1950-ben semmisült meg. A földemet 1950. október 6-án államosították. Maradt kettőnknek 6 hold 800 kadrát. Utána voltam mikor mi. Először gyalupadon dolgoztam, csináltam ajtót, ablakot, kocsiereket. A házamból kilakoltattak, kiköltöztem a tanyára. Én benne voltam a termelési bizottságba. Beajánlottak, sokan ismertek, tudták, hogy jól csinálom a dolgomat. Volt egy gazdaságis ember, aki előadásokat tartott a körökben, és elmondta, hogy neveltem én a disznót. Általános az gondolták, hogy van vagy 100 hold földem. Többet mindent gondoltak. De a termelési bizottsági tagságom ellenére elvették a földem. Aztán műveltem, ami megmaradt, meg annyi

rétű voltam, az iparmunkába is bekapcsolódtam. De ami belülről végigment, azt szóval nem lehet elmondani.

67 éves nincstelen: Én 46-ban kaptam 5 hold földet. Hát 8-9 km-re volt, de legalább egybe kaptam mindet. Házhelyet is kaptunk a vasúton túl, de az nem tetszett, leadtuk az államnak. 48-ba bekerültem a gépgyárba. Munka után a feleségemmel felültünk a biciklire, mert csak egy volt, és dolgoztunk, ameddig láttunk. Köteleztek bennünket kender-, len-termesztésre, így vetettünk fél holdat. Gyönyörű volt, rá egy hétre meg odalett. Csudára leette a bolha a gyenge valamit. Akkor kijött a megbízott, mert volt répateljes, lenfelölös. Akkor megállapította, hogy ki lehet szántani. Mentem én össze-vissza, ahol munkalehetőség volt. Építkezésen dolgoztam Pesten, mert az 5 hold kevés volt. Szolnokon négy hónapot húztam le, egész nap zsákolttuk a búzát. Egyszer 4 ujnyi gyomorsüllyesztést kaptam, úgy hoztak haza.

A gyárban az öntvénytisztításnál dolgoztam 48-51-ig. El akartam menni továbbképzésre, hogy öntő lehessék. De nem lehet kétféle életet élni, azt mondta az akkori párttitkár. Vagy a föld, vagy a gyár. Azt mondták öntőnek nem mehetek, de menjek el esztergályosnak. Csak azért sem mentem. Volt olyan év, hogy 17 kg búzánk maradt, mire a beadásnak eleget tettünk. Még dolgozni kellett, hogy vehessünk búzát. De én nem adtam be a földet, mert nagyon szerettem. Ott nőttek fel.

Csór Edit

Köv. a tsz-ek szervezése
Törökszentmiklóson

TALLÓZÓ

Reformátusok Lapja 1991. június 30.

A törökszentmiklósi példa

Érdekes és bizonyára sokak számára tanulságos az a két megállapodás, amely a Törökszentmiklósi Református Egyházközség és a törökszentmiklósi önkormányzat között jött létre április 18-án. Amint arról az egyházközség lelképásztora, Szabó József szerkesztőségünkhöz június 8-án kezelt levelében beszámol: "Isten iránti hálával jelenthetem, hogy Törökszentmiklóson viták nélkül, békességben jöhetett létre az a megállapodás, többet kaptunk vissza, mint amivel az államosítás előtt rendelkezünk. Egyetlen tanár vagy diák sem jelentette, hogy nem vállalja az egyházi iskolában való közös munkát. Tapasztalatainkat örömmel megosztjuk minden érdeklődővel, hiszen nem sok példa van ilyen békés, kölcsönös előnyökkel történő megállapodásra. Célunkat szépen megfogalmazta a Reformátusok Lapja 22. számában Koronka Lajosné: Legyen helyük a gyerekeknek, az ifjaknak, a középkorúaknak, az időseknek, a betegeknek, a halálközlőknek, ahol Isten ígéjéről hallhatnak, aminek nyomán az egész magyar, lelkében meggyőződött, földök református egyház lélegezni kezd! - Aldjon meg Isten mindenkit - írja Szabó József lelkész a levélben -, aki e célok megvalósításán munkálkodik, és ezért imádkozik."

Részletek két megállapodásból

I. Az Önkormányzat 1991. július 1-jei hatállyal működtetésre átadja a jelenleg Ének-Zene Tagozatos Általános Iskola és Diákotthon néven működő alapfokú oktatási intézményt. A fenti határmától az iskolát a Református Egyházközség működteti, ki az Önkormányzat megbízásából - megbízás alapján ellátja az iskolatípusra érvényes állami feladatokat.

Az átadás tárgyát képezi: Bethlen Gábor utca 1. sz., Kossuth Lajos utca 103. sz., Lenin utca 76. sz., Stadion út 3. sz., Kossuth tér 6. sz. (földszint, tornaszoba), Kutas Bálint utca 9. sz.

Az épületekkel együtt átadásra kerül a fenti egységben meglévő teljes felszerelés a meglévő vagyoniellátás alapján. Az Önkormányzat az átadott vagyontárgyakért bérleti díjat nem kér, viszont az egyház vállalja a teljes feladatellátást. Az Önkormányzat vállalja, hogy a törvényben biztosított normatívát, továbbá azokat a támogatásokat biztosítja, melyeket a városban működő alsófokú intézmények megkapnak. Az Önkormányzat vállalja, hogy azon pedagógusok és tanulók elhelyezését a városban belül megoldja, kik nem akarnak az egyházi iskolához tartozni. A fenti igényeket 1991. május 15-ig kell bejelenteni. Az Önkormányzat és a Reformá-

tus Általános Iskola viszonyát a mindenkor érvényben lévő törvények szabályozzák.

A Református Egyházközség az alábbiakat vállalja: Folyamatosan biztosítja a körzet szerinti beiskolázást, a körzetben lakó tanulók tanköteles kor betöltéséig való oktatását. Vállalja a jelenlegi 103 fős állomány (pedagógus és technikai dolgozó) további alkalmazását. Tekintettel arra, hogy a beiskolázási körzet jelentős, s a város tanulónak több mint 1/4-e ide tartozik, vállal minden olyan feladatot, mely az alapfokú oktatási intézményekkel szemben elvárásként jelentkezik (napközi, étkeztetés, szakkörök stb.). A felek megállapodnak abban, hogy folyamatosan tájékoztatják egymást a felmerülő problémákról, s kölcsönösen működnek azok feloldásán. A tulajdonjog kérdése a későbbiekben a törvény által megszabott kereteken belül kerül rendezésre. A jelen megállapodás - a képviselő-testület egyetértése, a működési engedély kiadása után lép életbe.

II. 1/ A Törökszentmiklós Város Önkormányzata a Református Egyházközség kérésének eleget téve hozzájárul ahhoz, hogy azokat a feladatokat, melyeket állami ellátási feladatként eddig a Bethlen úti Általános Iskola végzett - a továbbiakban a Református Egyházközség általános iskolájaként

lássá el. Az engedély megadásánál figyelembe vette az Oktatási Törvény 21/A. paragrafus és a 10/1990. (V.3.) MM. számú rendeletet.

2/ A Város Önkormányzata a Bethlen Gábor úti Általános Iskola épületeit a "Megállapodás" részletezésének megfelelően - a vagyoniellátás alapján, teljes felszereléssel, bérleti díj igénylése nélkül használatba adja.

3/ Az Önkormányzat biztosítja az iskola normatív támogatásból rendelkezésre álló összeget és a tanulók étkeztetését biztosító plusz 1267/mFt-os keretet. Az intézmény 1991. évi állami támogatása így összesen 26.394.000.- Ft (+2.173.000.- Ft saját bevétel). Ez kiegészül 10 százalékos bérkorrekcióval, amelynek 1991. évi összege TB-járuklékkal együtt 1.955.239.- Ft.

4/ A Református Egyházközségnek a továbbiakban is biztosítani kell a körzet szerinti beiskolázást és azon feladatok ellátását, melyek az alapfokú nevelési intézmények felé törvényileg szabályozottak.

5/ A megállapodás 1991. július 1-jével lép életbe. Az ezzel kapcsolatos szervezési és munkajogi kérdéseket az érintettek végézzék el. Az előkészítő munka során kiemelt figyelmet kell fordítani a szülőik tájékoztatására. Határidő: 1991. július 1.

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

„Jó kezekben hagyom a csapatot”

Bana János utolsó idénymérlege

Júniusban lezárult az NB III-ban szereplő labdarúgócsapatok számára a bajnoki idény. A Mátra-csoportban szereplő TSE 33 ponttal a 6. helyen végzett a bajnokságban, ami tulajdonképpen jó eredmények mondható, a szurkolók közül ennek ellenére sokan nem egészen voltak elégedettek. Mikor az év végi bizonyítvány értékelésre felkértük **Bana János** edzőt, tudtuk, hogy utoljára teszi ezt, mert jövőre már nem ő ül a kispadon. Mivel a tény meglepett bennünket, természetesen volt kérdésünk: *- Jogos-e az elégedettség, s ha igen, összefüggésben van-e ez az edzőváltással?*

- Talán haladjunk sorrendben. Az idény kezdete előtt a szakosztályvezetés az első hat hely egyikét jelölte meg célként, én a 4-8. hely valamelyikével lettem volna elégedett. Ha az elért 6. helyet vesszük alapul, akkor végül, ha szűkösen is, az elvárásoknak eleget tett a csapat. Ha azt nézzük, hogy négy éve szerepelünk az NB III-ban, és ez az eddig elért legjobb helyezések, szintén elégedettek lehetünk. A szurkolóknak mégis van valami igazuk. Ha úgy gyűjtjük be a pontokat, ahogy terveztük, előbbre is végezhetünk volna. Érdekes, hogy az őszi idényt az ötödik helyen zártuk - tehát előrébb, mint összességében -, mégis ott üszölt el a jobb helyezés. Akkor ugyanis az előírányzott 20-22 pont helyett csak tizenhatot szereztünk, mert

idegenben nagyon rosszul szerepeltünk. Az egész idényben csak két pontot hoztunk el idegenből, s ez nagyon kevés volt. Sajnos a fiúk nagyon sokszor nem elégedtek meg a döntetlennel, edzői utasítás ellenére erőltették a győzelmet, s a felbomló védelem miatt mérkőzések mentek el. Szerencsére tavaszra sikerült ezen változtatni.

A teljesítményünk is elég hullámzó volt, nem tudtunk sorozatban jól nyújtani. Nagyon szép győzelmek után lengegett a gárda, s váratlan vereségeket szenvedett, mint például az idegenben legyőzött Volán Rákóczi után itt-hon a jóval gyengébb Balassagyarmattól.

- *Ugy tudom, egyéb jellegű gondok is voltak.*

- Igen. A csapatszellem sem volt teljesen egységes. Két-három csoport alakult ki a gárdán belül, elsősorban a helybeliek és nem helybeliek közötti egyetértés hiánya ütközött ki. A miénkét nem akarom részletezni, a törzsszurkolók úgyis tudják. S akadtak fegyelmezési problémák is.

A játékosok egyéni teljesítménye is nagyon eltérő volt. A legmeszebb menőig elégedett voltam Csontossal, Szecseivel, Ramossal és általában Némethel. Ők voltak a csapat meghatározó egyéniségei. Jól szerepelt még sérüléséig Nagy János is, Porhanda és Sebők többször mutatott jó játékokat. Jóval többet vártam viszont Lólé Ferentől, Pócsi Zsoltól. Lászlónak az őszi,

Szilágyinak pedig a tavaszi idényben kellett volna sokkal többet nyújtania. Ők az NB I, NB II-ből jöttek, tőlük azt vártuk, hogy a csapat húzóemberei legyenek, de sajnos nem váltották be reményeinket.

- *Az eredmény tehát jó, de mégsem jó. Ezzel magyarázható az edzőváltás?*

- Nem. Már tavaly is megfordult a fejemben, hogy lemondok a felnőtt edzői posztjáról. 1981 óta dolgozom a nagy csapattal, kicsit már belefáradtam. Volt egy infarktusom is, jobban kell vigyáznom az egészségemre. Azt sem tagadom, hogy akadtak egyes játékosokkal olyan fegyelmezési problémáim, amelyeket nem mindig tudtam megoldani. Ehhez jön a jelenlegi gazdasági helyzet, ami nagyon nehézé teszi a sportolók és sportvezetők helyzetét. Eddig se tartozott a szakosztály a gazdagok közé - más NB III-as csapatok 4-5-ször annyival gazdálkodnak, mint mi -, most meg végképp nagyon nehéz lett a helyzetünk. Belefásultam egy kicsit az anyagi veszteségekbe is.

A szakosztályvezetéssel való egyeztetés után úgy gondoltam, vegyék át a karmesteri pálcát a fiatalok. Porhanda Jancsi pályaedzőként bizonyította, mire képes, jövőre már ő ül az edzői kispadon a helyemben. Jó kezekben hagyom a csapatot. S ha már lehetőségem van, a lap hasábjain keresztül szeretnék mindazoknak köszönetet mondani, akik segítettek a tíz év alatt munkámat. **Pásztor**

Atlétikai híradó

Három országos atlétikai verseny zajlott le az elmúlt időszakban, amelyeken ismét remekeltek fiatal sportolónk.

Június 17-18-án a Népstadion adott otthon a III. korcsoportos (7-8. osztályosok) atléták diákolimpiai országos döntőjének. 17-én az egyéni versenyek kerültek megrendezésre, melyen **KARANCSI ZSOLT**, a Petőfi Ált. Isk. tanulója súlylökésben 14,27 m-es eredménnyel második helyezést ért el.

Másnap az összetett egyéni és csapatversenyben kiemelkedően jól szerepeltek a Petőfi Ált. Isk. tanulói, akik a fiú összetett versenyben a harmadik helyen végeztek 3.109 pontos teljesítménnyel az országos döntőn résztvevő 24 csapat közül.

Csapattagok: **KARANCSI ZSOLT**, **MÁRKI SZABOLCS**, **TÓTH ATTILA**, **KORÓDI TAMÁS**, **SIPOS ATTILA**, **PETREZSELYEM LÁSZLÓ**.

A csapaton belül kimagasló eredményével kitűnt **KARANCSI ZSOLT**, aki az egyéni összetett versenyben is a harmadik helyen végzett igen szoros versengésben. Részeredményei: 100 m 12,50, távolugrás 527 cm, súlylökés 14,48 m, kislabdadobás 103,5 m, 800 m 2:13,8 p.

Testnevelőjük **NAGY TIBOR**, edzőjük **BERTÁN ISTVÁN**.

Szintén a Népstadionban került sor július 5 és 8 között a serdülő "B" korcsoportos atléták országos összetett bajnokságára 415 fős népes mezőnnyel. A Törökszentmiklósi SE atlétái óriási bravúrt hajtottak végre, fiú nyolcpróba csapata a Diósgyőrt és a Honvédot utasítva maga mögé 12.898 pontos eredménnyel a dobogó legfelső fokára állhatott.

Csapattagok: **KARANCSI ZSOLT**, **KLENOVSZKI ZOLTÁN**, **TÓTH NÁNDOR**. Mindhárman aranyérmes minősítést értek el. Edzőjük **BERTÁN ISTVÁN**, **JÁVOR LÁSZLÓ**.

Egyéni összetett versenyben **Karancsi Zsolt** mindössze három ponttal elmaradva a harmadik helyezettől, az 5. lett.

A **SIPOS ATTILA**, **BABELLA ZOLTÁN**, **KORÓDI TAMÁS**, **MÁRKI SZABOLCS** összetételű fiú öttusacsapat 8.763 ponttal a negyedik helyet vívta ki.

Egyéni összetett versenyben **BABELLA ZOLTÁN "B"** változatban 2.545 ponttal a 4., **MÁRKI SZABOLCS "C"** változatban 2.221 ponttal az 5. lett.

Július 10-11-én a serdülő "A" és ifi korcsoportosok egyéni bajnokságára került sor.

Ifi korcsoportban **URVAI DEZSŐ** 202 cm-es magasugrásával 4. helyezést ért el, **MONDOK ÁGNES** 100 m gátfutásban 16,05 mp-es eredménnyel 7. helyezést ért el.

A serdülő "A" korosztályt gerelyhajításban **FODOR ZSOLT** (52,86 m) 5. helyezéssel és **BERTÁN GÁBOR** (51,72 m) 7. helyezéssel képviselte eredményesen.

Gratulálunk!

Pásztor

A Törökszentmiklósi Állami Gazdaság Lovasszakosztálya

MEGHÍVÁSOS LOVASVERSENYT RENDEZ
Szenttamáson 1991. augusztus 25-én délelőtt
11 órától.

*A verseny szünetében árusítással egybekötött képzőművészeti
kiállítást rendez a Képcsarnok Vállalat.
Válogathat a népi és iparművészeti kirakodóvásár kínálatából.*

Belépőjegy: felnőtteknek 70 Ft, gyermekeknek 40 Ft.

Tombola - pónilovaglás - malacfogás

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Műsor:

10.00 óra Népi és iparművészeti kirakodóvásár

11.00 óra kezdő lovak és lovasok díjugratása

13.30 óra Képzőművészeti kiállítás megnyitása

14.30 óra Csapatok felvonulása

15.00 óra Vadászugratás - 110 cm

16.00 óra Tenyészló-bemutató

16.30 óra Lovasjátékok

17.00 óra Páros stafétaugratás - 120 cm

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap

Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135., Pf. 100. Telefon: 13.

Megbízott szerkesztő: Nagy Tibor

Tervezőszerkesztő: Bódi Béla

Kiadásért felelős:
Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány

ISSN 0866-1839

